ANUL XVII (Serie nouă)
Trimestrul III - 2003 Nr.37

Plaiuri Săcelene

REVISTĂ EDITATĂ DE ASOCIAȚIA CULTURAL-SPORTIVĂ "IZVORUL" - SĂCELE.
ÎNFIINȚATĂ ÎN ANUL 1922 ȘI ÎNREGISTRATĂ LA JUDECĂTORIA BRAȘOV,
SUB NR. 15553, DIN 8.03.1994, cont nr. 4072996060012 B.R.D. FILIALA SĂCELE

VREM

să răscolim trecutul celor ce-au cutreerat pământul românesc
să înfățișem prezentul văduvit de măreția trecutului
să despicăm drum nou prin vremuri Săcelelor de mâine și
să contribuim cu toată puterea noastră de muncă tinerească
la ridicarea acestor plaiuri mocănești

VICTOR TUDORAN
Plaiuri Săcelene, 1934

Crucea de piatră ridicată pe locul unde în 1650 se afla altarul bisericii vechi de lemn „Sfânta Adormire" din Turcheș

https://biblioteca-digitala.ro / https://izvorulsacele.ro

Plaiuri Săcelene

APARE TRIMESTRIAL

MEMENTO

" După ce o veți citi, păstrați revista în casa voastră. Oricând o veți găsi, vă va face plăcere, fiindcă vă reamintește oameni și locuri scumpe vouă și părinților voștri."

Cuprins

Memoriam

ASOCIAȚIA CULTURAL-SPORTIVĂ "IZVORUL", LA CEAS DE BILANȚ 3
O CARTE PENTRU SĂCELENII MEI 6
ALTE CHIPURI DIN SĂCELE 10
SĂCELELE ÎN DOCUMENTELE SECOLULUI XIV 11
DESPĂRȚĂMÂNTUL "ASTRA" "FRAȚII POPEEA" SĂ DEVINĂ 13

Cultura

CUM A LUAT FIINȚĂ REVISTA "VIAȚA SĂCELEANĂ" (I) 14
R E M E M O R A R I 15
DARIE MAGHERU 16
AL DOILEA JURNAL DE CĂLĂTORIE 17

Opinii

DESPĂRȚĂMÂNTUL ASTRA "FRAȚII POPEEA" LA ÎNCEPUT DE DRUM 18

Actualitatea

PRIMĂRIA MUNICIPIULUI SĂCELE 20
VREREA LUI EMINESCU 21
ELECTROPRECIZIA S.A. – O FIRMĂ DE TOP 23
INFORMATIZAREA BIBLIOTECII GR. ȘCOLAR DE CONSTRUCȚII DIN SĂCELE 24

Sport

CONSIDERATII DESPRE NECESITATEA OCROTIRII NATURII 25
SPORT SĂCELEAN 26

https://biblioteca-digitala.ro / https://izvorulsacele.ro

ASOCIAȚIA CULTURAL-SPORTIVĂ "IZVORUL", LA CEAS DE BILANȚ

Ziua de 25 iunie 2003 va rămâne un moment de referință în viața "Izvorului" deoarece este ziua în care, la clubul "Electroprecizia", s-a desfăşurat adunarea generală a membrilor asociației. A fost un bun prilej pentru a se trece în revistă realizările obținute dar și pentru a se puncta lipsurile și neajunsurile manifestate în activitatea asociației în perioada scursă de la ultima adunare generală.

La primul punct al ordinii de zi, d-nul ing. Taraş Octavian a prezentat "Darea de seamă asupra activității Asociației Cultural-Sportive "Izvorul" în perioada 1998-2003" pe care o reproducem în continuare:

Dorim să vă mulțumim pentru faptul că ați răspuns cu amabilitate invitației noastre de a participa la Adunarea Generală a Asociației Cultural Sportive "Izvorul", adunare generală care își propune să facă bilanțul activității desfăşurate între anii 1998 și iunie 2003. La fel ca în întreaga perioadă scursă de la reapariția asociației noastre,în anul 1992, pe firmamentul vieții culturale săcelene, și în ultimii ani "Izvorul" a încercat și a reuşit în bună măsură să se constituie în demnă continuatoare a asociației din perioada interbelică,atunci când o pleiadă întreagă de intelectuali de marcă originari de pe aceste plaiuri mioritice, au reuşit să dea naștere unui adevărat curent cultural și social, al cărui scop primordial a fost promovarea românismului și conservarea în cele mai bune condiții a vechilor și valoroaselor noastre tradiții mocăneşti.

Iată de ce, conducerea noii asociații a încercat și în perioada analizată să păşească pe urmele predecesorilor, desfăşurând o serie de acțiuni în spiritul învierii tradițiilor locale și a comemorării iluştrilor noştri înaintaşi.

Astfel, în toamna anului 1998, din inițiativa Asociației "Izvorul" a avut loc comemorarea personalității eminentului om de știință săcelean Gheorghe Dragoş, cu prilejul împlinirii a 100 de ani de la naştere. În fața unei impunătoare asistențe a fost dezvelită și sfințită placa comemorativă fixată pe casa părintească, a fost săvârșită o slujbă de pomenire la mormântul marelui dispărut și s-a desfăşurat simpozionul omagial "Prof. Univ.Dr. Gheorghe Dragoş - omul și dascălul", care și-a desfăşurat lucrările în incinta "Casei de Cetire" de pe lângă biserica "Sf. Arhangheli" din Satulung.

A fost o manifestare reuşită la care au participat peste 80 de persoane și care a fost onorată de luările de cuvânt ale unor personalități ca: prof. univ.Augustin Tătaru, conf. dr. Liliana Dragoș și dr. Mircea Voicu de la Cluj și profesorii Victor Carpin, Andronic Moldovan, Dimitrie Cazacu.

Din inițiativa și cu cheltuiala Asociației "Izvorul", pe frontispiciul clădirii spitalului din Săcele s-a pus în toamna anului 1999 o placă comemorativă întru pomenirea primului ctitor, prof. N.R. Colceag, care a inspirat ideea ridicării acestei construcții, donându-și întreaga agoniseală de-o viață pentru începerea lucrărilor. Festivitatea a fost onorată de oficialitățile locale, fiind precedată de o impresionantă slujbă religioasă de sfințire a plăcii și de pomenire a memoriei marelui cărturar. Au rostit alocuțiuni domnii Claudiu Roşculeț Andronic Moldovan, Vasile Lața, Nicolae Dincă, alocuțiuni în care a fost evocată personalitatea de excepție a marelui om și dascăl care a fost N.R.Colgeag. Ca o continuare a acestui act de recunoaştere a personalității puternice, de om îndrăzneț, echilibrat, tenace, condus de o adâncă credință de a face bine semenilor a Profesorului, Asociația "Izvorul" a organizat, în 7 decembrie 2002, comemorarea a 60 de ani de la trecerea în neființă a eminentului cărturar-patriot. Comemorarea a constat într-o slujbă de pomenire săvârşită la mormântul din cimitirul de la biserica "Sf. Adormire" din Satulung și a fost onorată de participarea oficialităților locale, a conducerii asociației și a numeroşi membri ai acesteia.

Un alt eveniment comemorativ de largă respirație culturală organizat în această perioadă de Asociația Cultural-Sportivă "Izvorul" a fost marcat de suita de manifestări prilejuite de împlinirea, în vara anului 2001, a 100 de ani de la nașterea și a 11 ani de la trecerea în neființă a cărturarului săcelean de excepție, Prof. Univ. Victor Iinga. Cu acest prilej a fost dezvelită o placă comemorativă montată pe casa cu numărul 15 de pe strada care poartă numele savantului. Un sobor de preoți din Satulung și Cernatu a săvârşit o frumoasă slujbă de sfințire a plăcii, urmată de câteva alocuțiuni rostite de domnii Claudiu Roşculeț, Gheorghiță Mutu Petre, dr. Victor Jinga fiul celui comemorat. După slujba de pomenire și depunerea de coroane la mormântul lui Victor Jinga, oaspeții s-au deplasat în incinta "Casei de Cetire" de pe lângă biserica "Sf. Arhangheli" unde s-au desfăşurat lucrările unui simpozion de o înaltă ținută științifică, în cadrul căruia opera și memoria marelui cărturar săcelean au fost evocate de domnii: Prof.univ. Mircea Drecin-Oradea, Dr. Victor Jinga, Ec. Vasile Man, Prof. Andronic Moldovan, Prof.Victor Carpin, Prof. Lucian Ciolpan, Prof. univ. Dumitru Cazacu.

Amploarea de nivel național a operei și activității Prof. univ. dr. Victor Iinga sunt dovedite și de recunoaştrea acestora de cel mai înalt for de cultură al țării, Academia Română, unde în noiembrie 1998 și în martie 2001 au fost organizate sesiuni științifice omagiale la care au participat nume de prestigiu ale culturii româneşti de la universitățile din Bucureşti, Cluj, Oradea, Braşov. Asociația Cultural-Sportiva "Izvorul" nu putea lipsi de la omagierea unuia din fiii Săcelelor, fiind prezentă la aceste prestigioase manifestări prin reprezentanții săi, domnii Victor Carpin, Andronic Moldovan, Romulus Jinga, Liviu Dîrjan care au făcut să fie auzit în Aula Academiei cuvântul asociației și al tuturor săcelenilor, mândri de fiul lor omagiat la cel mai înalt nivel.

Fără îndoială, manifestarea culturală cea mai importantă și cu cel mai puternic ecou, organizată de Asociația "Izvorul" în ultimii ani a fost suita de evenimente cuprinse sub genericul "Zilele Culturii Săcelene" și prilejuite de aniversarea a 80 de ani de la înființarea asociației. Evenimentul, desfăşurat în primăvara acestui an, este încă proaspăt în memoria săcelenilor și tuturor celor care au participat la el. O expoziție aniversară inedită cu chipuri de odinioară și de azi din Săcele în care au expus artiștii plastici săceleni Suzana-Ana Metea și Dumitru Taflan împreună cu un grup de copii a fost completată de documente inedite și de şapte panouri cu fotografii evocatoare din trecutul și prezentul asociației.

Punctul culminant al primei zile a fost marcat de simpozionul omagial "Izvorul 80" la care au fost prezentate lucrări de înalt nivel despre activitatea asociației de domnii Claudiu Roşculeț, Andronic Moldovan, Dan Zamfir, Liviu Dîrjan, Dumitru Cazacu. Doamnele Elena Taflan și Anca Ene Tudoran au evocat activitatea mentorului revistei "Plaiuri Săcelene",Victor Tudoran, iar oaspeții de onoare, domnii Caius Dobrescu, Bogdan Popovici, dr. Victor Jinga și Petre Istrate, au ridicat ştacheta acestei manifestări prin prestigiul și girul lor de intelectuali de frunte ai Braşovului.

"Zilele Culturii Săcelene" au fost încheiate de tradiționala manifestare "Balul plăcintelor mocăneşti", organizat anual de asociația noastră și care se constituie, ca și

continuare în pag. urm.

https://biblioteca-digitala.ro / https://izvorulsacele.ro

* * IN MEMORIAM * IN MEMORIAM * IN MEMORIAM * *

continuare

în trecut, într-un binevenit prilej de întâlnire între fiii acestor meleaguri. An de an organizatorii se străduiesc să îmbogăţească acest prilej de bucurie şi veselie cu noi şi noi surprize, pe scena balului evoluând nume de prestigiu ale folclorului românesc ca Ioan Bocşa, Matilda Pascal Cojocăriţa, Aurel Tămaş, Ştefan Cigu.

După 1989, la Săcele s-au reluat legăturile de colaborare între Cercul Astra "Fraţii Popeea" şi asociaţia noastră, legături care au cunoscut în ultimii ani o evoluţie ascendentă. Este suficient să amintim participarea unor membri ai "Izvorului" la adunările generale ASTRA în diferite zone ale ţării şi cu regularitate evocate în paginile revistei "Plaiuri Săcelene". Dar poate cea mai elocventă manifestare a acestei apropieri o constituie contribuţia asociaţiei noastre la organizarea celei de a 98-a adunări generale ASTRA, ţinută la Braşov şi Săcele în septembrie 2002. Au fost momente înălţătoare de românism, la reuşita cărora şi-a adus contribuţia şi asociaţia noastră prin expoziţia aniversară organizată şi pregătirea vizitei delegaţilor astrişti la biserica "Sf. Adormire" din Satulung şi la mormintele lui George Moroianu şi al episcopului N.Popeea. Poate şi faptul că mulţi din membrii "Izvorului"sunt şi membri ai AS TREI şi chiar ai conducerii din Săcele a acesteia, asemenea iluştrilor noştri înaintaşi din perioada interbelică, a contribuit la recenta transformare a cercului "Fraţii Popeea" în despărţământ.

Una dintre activităţile constante şi neîntrerupte ale asociaţiei noastre o constituie editarea revistei "Plaiuri Săcelene", serie nouă, care iată, a ajuns la numărul 36. Nepărtinitoare,echidiştantă şi deschisă noului, considerăm că revista şi-a făcut în ultinii ani datoria şi a devenit un port-drapel al preocupărilor culturale şi sportive ale asociaţiei. Revista a fost structurată, începând din 1999, când a îmbrăcat şi haine noi, transformându-se dintr-un ziar cu 8 pagini într-o revistă cu 28 pagini, pe mai multe segmente: in memoriam, cultură, actualitate, opinii, sport, sănătate. Paginile revistei au rămas mereu deschise unei diversităţi de opinii, dând fiecărui săcelean sau nu ocazia să-şi exprime punctul de vedere asupra treburilor cetăţii. Colectivul de redacţie, rămas în mare acelaşi pe parcursul anilor, a pus accentul pe rememorarea trecutului acestor meleaguri, a personalităţilor marcante, pe evidenţierea evenimentelor şi vieţii culturale a localităţii. Au fost semnalate cu regularitate noi apariţii editoriale, am recenzat lucrări apărute în prezent şi care au legătură cu Săcelele, au fost comentate realizările de excepţie ale intelectualilor şi tinerilor din municipiul nostru. Colaboratorii permanenţi ai revistei fac parte din rândul intelectualilor de marcă ai Săcelelor de azi (domnii profesori Victor Carpin, Andronic Moldovan, Liviu Dîrjan, Nicolae Munteanu, părintele profesor Ioan Voineag, Dan Zamfir, d-na dr. Mirela Roşculeţ, dr. ing. Dumitru Lăzurcă, Nicolae Coliban şi Lucian Zangor), lor adăugându-li-se alţi colaboratori de nădejdie, care au publicat în diverse momente materiale deosebit de valoroase. Ne mândrim că am găzduit în revista noastră materiale semnate de personalităţi de prim rang ale culturii româneşti, cum ar fi academician Augustin Tătaru, prof. univ. Mircea Drecin din Oradea, Gavril Istrate din Iaşi, Ovidiu Moceanu din Braşov, Caius Dobrescu din Braşov, P.S. Visarion Răşinăreanu, episcop vicar de Sibiu şi alţii.

Revista a încurajat permanent tinerele talente, le-a dat posibilitatea să se manifeste. A fost în unele cazuri o rampă de lansare a unor volume de versuri şi proză, aici apărând fragmente de manuscris din opere ce mai târziu au fost publicate. Este cazul volumelor semnate de d-nii Ştefan Casapu, Corneliu Cârstea, Liviu Dîrjan şi de curând Nicolae Munteanu.

Mereau datori angajamentului asumat de a promova pe toate căile cultura în rândul concetăţenilor, membrii colectivului de redacţie au marcat cu consecvenţă atât aniversările personalităţilor săcelene (George Moroianu, Victor Jinga, Gh. Dragoş, fraţii Al.şi I. Lapedatu, N.R. Colceag, Ilie Minea, Stroe Beloescu, Darie Magheru s.a.) şi evenimentele culturale de importanţă naţională (anul Eminescu, anul Caragiale, anul Brâncuşi, aniversările lui Nicolae Iorga, Nichita Stănescu).

Activitatea culturală a "Izvorului" s-a împletit permanent cu preocuparea pentru continuarea tradiţiilor pe tărâm sportiv. Spiritul inovator, tenace, de bun organizator al profesorului Ion Tocitu s-a transmis urmaşilor săi de azi care, sub egida Asociaţiei "Izvorul"şi sub conducerea neobositului Nicolae Coliban organizează, an de an, concursul de schi "Memorialul Ion Tocitu". Concursul a devenit o tradiţie deja, se întinde pe o perioadă de trei decenii, a avut şi are o evoluţie constantă, fiind una dintre cele mai apreciate manifestări din domeniul sporturilor de iarnă din Săcele. Anul acesta a avut loc ediţia a 29-a, care s-a desfăşurat în trei etape, una la Bunloc şi două pe pârtia de la Colceag. În toate cele trei etape au concurat aproximativ 380 de concurenţi de toate vârstele, din care 320 au fost copii. Un prilej anual de bucurie şi plăcere pentru membrii asociaţiei noastre este constituit de tradiţionalele întâlniri de fotbal pentru oldboys, în care se regăseşte ceva din parfumul vremurilor în care "Izvorul" avea o echipă competitivă.

Fără îndoială, momentele prezentate mai sus sunt autentice realizări ale asociaţiei noastre în activitatea culturală şi sportivă pe care o desfăşoară. Acest lucru este dovedit şi de creşterea constantă a numărului membrilor cotizanţi care a ajuns în trimestrul II al anului 2003 la 377, cu tendinţa de a creşte în continuare.

Aceste realizări nu trebuie însă să ne abată atentia de la nerealizările,înregistrate în perioada analizată. Consiliul de Administraţie ales la precedenta adunare generală este conştient că nu a făcut tot ceea ce era posibil pentru a putea raporta astăzi împliniri mai spectaculoase.

Au existat limite peste care nu am putut trece din motive obiective sau subiective.

Un motiv de nemulţumire este faptul că nu s-a reuşit întinerirea conducerii asociaţiei, aşa cum s-a dorit. Există mulţi tineri entuziaşti în oraşul nostru, dar cu toate că asociaţia a încurajat permanent tinerele talente, dându-le posibilitatea să se manifeste, numărul celor rămaşi este nesemnificativ. Unii au dat bir cu fugiţii, alţii nici măcăr n-au răspuns chemărilor noastre.

Trebuie să recunoaştem, vrând-nevrând, că neajunsurile semnalate în activitate a asociaţiei se datorează şi manifestării unei atitudini de orgoliu exagerat la nivelul cel mai de sus al conducerii asociaţiei, care a activat mai mult de un an fără un preşedinte activ. Preşedintele ales la precedenta adunare generală şi-a prezentat demisia, din motive personale, iar asociaţia a fost nevoită să-şi desfăşoare activitatea în condiţii mai puţin favorabile.

Nu putem încheia această dare de seamă fără a mulţumi celor care prin contribuţia şi sprijinul acordat au făcut posibile în bună măsură realizările enumerate: membrii noştri cotizanţi a căror contribuţie materială a cunoscut în ultima perioadă o creştere anuală de 30 de procente, sprijinitorul nostru cel mai important, S.C. ELECTROPRECIZIA S.A., care în tot acest timp s-a implicat puternic în promovarea actului cultural la Săcele, ceilalţi sponsori care au sprijinit mai mult sau mai puţin desfăşurarea evenimentelor culturale, Primăria şi Consiliul Local Săcele.

continuare in pag. urm.

https://biblioteca-digitala.ro / https://izvorulsacele.ro

** IN MEMORIAM * IN MEMORIAM * IN MEMORIAM **

continuare

În continuare, d-na Daniela Matepiuc a dat citire "Dării de seamă asupra activităţii financiare a asociaţiei de la alegeri până în prezent" şi "Raportului comisiei de cenzori pentru anul 2002", iar d-nul prof. Andronic Moldovan a prezentat "Propuneri de activităţi pentru Asociaţia Cultural-Sportivă "Izvorul" în perioada 2003-2007 şi perspectivă". Din raportul financiar prezentat a reieşit că în perioada 1998-2002 veniturile totale ale asociaţiei au fost de 217.7 milioane lei (din care venituri din cotizaţii 95,1 milioane lei, venituri din sponsorizări 37,1 milioane lei şi venituri din dobânzi bancare 85,5 milioane lei), cheltuielile totale au fost de 126.3 milioane lei, rezultând un profit net de 91.4 milioane lei.

La următorul punct, cei prezenţi au fost invitaţi să ia cuvântul pe marginea materialelor prezentate.

D-nul Claudiu Roşculeţ aduce mulţumiri vechiului consiliu de administraţie şi d-nului prof. Victor Carpin care a condus asociaţia în calitate de preşedinte. Este subliniat rolul "Izvorului" în dezvoltarea vieţii culturale săcelene, în reînvierea obiceiurilor şi tradiţiilor strămoşilor noştri şi în cinstirea memoriei iluştrilor noştri înaintaşi care, prin opera şi realizările lor, au făcut cunoscut Săcelele pe plan naţional şi chiar internaţional. Întreaga asociaţie, noul consiliu de administraţie au obligaţia morală să facă mai mult pe tărâm cultural, să continue activitatea de cinstire a înaintaşilor, iar împreună cu cadrele didactice din municipiu, să realizeze o mai mare implicare a tinerilor în activităţile asociaţiei.

D-nul Constantin Zavarache remarcă preocuparea asociaţiei pentru cunoaşterea şi respectarea tradiţiilor locale şi în acelaşi timp modul în care s-a reuşit asimilarea şi integrarea în matricea săceleană a celor care au ales să-şi ducă existenţa pe aceste meleaguri. Remarcă de asemenea contribuţia revistei "Plaiuri Săcelene" la cunoaşterea personalităţilor născute aici, la promovarea actului de cultură şi recomandă îmbunătăţirea conţinutului ei şi analizarea posibilităţilor de a fi comercializată.

D-nul Stefan Casapu propune ca noul consiliu de administraţie să fie structurat pe domenii de activitate, materialele publicate să fie analizate mai temeinic, iar colecţiile revistei, atât seria veche cât şi cea nouă, să fie publicate în volum.

D-na Elena Taflan arată că revista este axată în principal pe evenimentele din Satulung, reflectând prea puţin ce se întâmplă în celelalte zone ale oraşului şi susţine ideea formării unor corespondenţi permanenţi şi în alte localităţi.

D-nul Nicolae Munteanu apreciază activitatea desfăşurată de colectivul de conducere a asociaţiei şi rezultatele obţinute. Consideră că este necesară o mai puternică implicare a cadrelor didactice şi a elevilor în acţiunile ce se organizează şi propune ca revista să se distribuie la şcoli, parohii şi biblioteci pentru a putea fi mai bine cunoscută.

D-nul Dan Zamfir subliniază că revista cuprinde prea puţine lucrări literare, în special proză, fiind necesar ca în viitor să fie încurajate încercările literare ale tinerilor şi elevilor.

D-nul Cornel Sârbu propune ca revista să fie plătită, în sensul ca suma cotizată minimă să acopere costul acesteia. Nu este de acord cu ideea ca Săcelele să-şi piardă autonomia prin includerea în zona metropolitană Braşov.

După ce materialele prezentate sunt aprobate în unanimitate, urmează un moment deosebit de important al adunării generale şi anume alegerea noilor organe de conducere. În unanimitate de voturi este ales următorul consiliu de administraţie al Asociaţiei Cultural-Sportive "Izvorul":

- **Preşedinte: Ing. Claudiu Roşculeţ, Preşedinte Director General la S.C. Electroprecizia S.A**
- **Primvicepreşedinte: Ing. Octavian Taraş**
- **Vicepreşedinte: Prof. Andronic Moldovan**
- **Vicepreşedinte: Ing. Dan Zamfir**
- **Secretar: Ing. Horia Bârsan, Consilier la S.C. Electroprecizia S.A.**
- **Membri:**
  - **Ing. Constantin Zavarache, Director General la S.C. Electroprecizia S.A.**
  - **Ing. Constantin Lungu, Director General Adj. la S.C. Electroprecizia S.A.**
  - **Ec. Emil Alexandrescu**
  - **Pr. Prof. Ioan Voineag, parohul bisericii "Sf. Arhangheli" - Satulung**
  - **Ioan Eftimie, S.C. Electroprecizia S.A.**
  - **Adriana Vlad, S.C. Electroprecizia S.A.**
  - **Prof. Nicolae Munteanu, Director Liceul Victor Jinga**
  - **Anca Ene.**

Comisia de cenzori va fi formată în perioada următoare din d-na ec. Mariana Lăcătuş, d-nul ec. Dumitru Voinea şi d-na ec. Mariana Bogeanu, iar în funcţia de contabilă a fost aleasă dna ec. Daniela Matepiuc.

D-nul Claudiu Roşculeţ mulţumeşte încă o dată vechiului consiliu de administraţie pentru întreaga activitate depusă, în primul rând fostului preşedinte, D-nul prof. Victor Carpin, care este aşteptat cu braţele deschise să sprijine, prin experienţa şi abnegaţia pe care le are, asociaţia. Domnia sa are rezervat oricând doreşte postul de preşedinte de onoare al asociaţiei pe care a condus-o cu entuziasm şi pricepere peste zece ani.

Lucrările adunării generale sunt declarate închise cu speranţa că activitatea viitoare a asociaţiei se va ridica cel puţin la acelaşi nivel ca până în prezent.

Horia Bârsan

https://biblioteca-digitala.ro / https://izvorulsacele.ro

O CARTE PENTRU SĂCELENII MEI

Oricum te-ai deplasa pe axa nord-sud venind, plecând sau trecând prin Braşov, urmând obişnuitul drum cu trenul sau maşina pe valea Timişului. Săcelele noastre le vei afla ascunse privirilor ca o minune ce nu se oferă ochiului lipsit de vocaţia iscodirii şi perceperii sublimului şi, parcă, cu reţinere şi eleganţă ele cer şi chiar impun o perspectivă panoramică asupra acestei aşezări, ctitorită, fără îndoială, de un semen al nostru dăruit de Dumezeu cu harul iubirii frumosului.

Lucrurile se schimbă fundamenal dacă cumva treburile te aduc la Sacele venind de pe meleaguri buzoiene, iar hotarele le treci pe la Întorsura, Teliu şi Tărlungeni, când intrat în Ţara Bârsei vezi deodată pe stânga ta pogorând domol plaiurile munţilor Baiului, Pietrei Mari şi Highişului.

Aici, cândva, fermecaţi de magica îngemănare a măreţiei muntelui, adiaţi de cetini şi cântec de izvoare şi de lărgimea câmpului, generoasă chezăşie a pâinii celei de toate zilele, şi-au durat mocanii noştri casă de piatră, semn de veşnicie şi belşug, împlinidu-şi peste veacuri gândurile şi fiindu le şi altora pildă de trăinicie, statornicie "Ca banul cel bun care umblă în toate, ţările" şi căruia înţelepciunea minţii i-a dăruit viaţă veşnică.

Şi plecau mocanii noştri de aici din vatra lor ancestrală în largul lumii, purtându-şi turmele uriaşe spre miazăzi şi răsărit – în Bărăgan, Dobrogea, Basarabia, şi chiar hăt-încolo dincolo de Nistru spre locuri prielnice îndestulării oilor, meşteşugului lucrării laptelui şi, cum era şi firesc, al negoţului cu alese brânzeturi, vapoare de lână, carne, deprinzând, unii dintre ei, arta cultivării pământului ce le venea tot mai mult în întâmpinarea meşteşugului, lăsat lor chiar de Dumnezeu Tatăl, înstăpânindu-se pe ogoarele bogate ale Brăilei, Ţăndăreilor, Feteştilor, prin pustietăţile Dobrogei şi ale Bugeacului.

Durau unii dintre ei familii pe acele locuri, ducând dorul muntelui copilăriei prinzând însă gust şi de farmecul belşugului câmpiei, stropit cu vin porfiriu şi roşu mai ales atât de potrivit cu pastrama şi sloiul de batal şi brânza grasă cu "purici" de Brăila, bucate dragi mocanilor, iubitori de trai bun si îmbelşugat.

Săcelele rămâneau însă în salba veacurilor o sacră Alma parens, un adevărat Ierusalim al speranţelor şi tuturor împlinirilor mocanilor care oriunde s-ar afla, în depărtări impresionante pe atunci, se reuneau de cel puţin două ori pe an- de sărbătorile Crăciunului, dar mai ales de Boboteză şi de ziua Sfântului proroc Ilie Tesviteanu, în miezul verii la 20 iulie, când, după ce-şi rânduiau treburile, îşi cumpăneau reuşitele şi puneau la cale paşi noi şi mari întru fericirea familiei şi sporirea avuţiei mereu crescătoare aşa cum se cuvenea să fie sub priveghere unui vrednic econom de oi. Petreceau vârtos cu vin bun, plăcinte cu refec, sarmale fierte în oale mari de lut cu varză tăiată ca firul de păianjen, cum numai săcelenele noastre, din neam în neam le ştiau potrivi din gust şi arome, şi cărora vestea li s-a dus chiar mai departe de hotarele transhumanţei.

Şi nu lipseau de la aceste petreceri lăutarii din care în copilăria mea i-am mai apucat pe Niţă Oglindă şi Feri Orbul, nu ţigani săraci, ba dimptrivă pricopsiţi din dărnicia la chef a mocanilor cuprinşi.

Dar au fost mocanii noştri săceleni din toate timpurile nu doar buni şi pricopsiţi gospodari ai oieritului ci şi oameni cu privirea ageră, mereu aţintită asupra locurilor şi vremurilor în care au trăit.

Nimic nu scăpa ochiului minţii şi judecăţii lor, iar peste toate au pus întodeauna preţ mare pe ştiinţa de carte spre care şi-au îndemnat din mulţimea copiilor pe cei mai aplecaţi spre învăţătură şi tainele ştiinţelor.

Văzuseră ei pe alte îndepărtate meleaguri pe unde i-au purtat treburile lor de oieri chivernisiţi ca ştiinţa

continuare in pag. urm.

https://biblioteca-digitala.ro / https://izvorulsacele.ro

continuare

de carte, nu-i o trufie şi cale spre domnie, ci întâi de toate sprijin de nădejde, temei întru aşezarea şi luminarea vieţii, întru dobândirea înţelegerii celor mai bune rânduiri ale acesteia.

Şcoala, ştiau şi preţuiau cu osebire gândul acesta mocanii le va spori rosturile, îi va învăţa arta negoţului făcut cu pricepere şi înţelepciune, le va aşeza copiii în locurile cele mai potrivite pentru darurile minţii lor, sporind îndeletnicirile pe care înnoirea neostoită a vremurilor o cerea şi le-o impunea.

Aveau nevoie mocanii, odată cu apropierea celui de al 20-lea veac, de pricepuţi negustori, dascăli, meşteşugari, de avocaţi să-i apere de netrebnici în faţa judecăţilor dar şi pentru ocrotirea drepturilor dobândite prin îndelungi strădanii, de doctori să le aline suferinţele trupului, preoţi să slujească Cuvântul lui Dumnezeu cu vrednicie în mândrele biserici pe care le-au ridicat drept mulţumire pentru ocrotirea de care s-au bucurat din partea Atotstăpânitorului.

Săcelele începutului de veac 20, dar îndeosebi în perioada dintre cele două războaie mondiale, au cunoscut efervescenţa deosebită unor latenţe ce şi-au aşteptat îndelungat o binecuvântată descătuşare.

Existau deja forţele şi energiile necesare unei afirmări rapide, poate, favorizate şi de dezvoltarea economică a Braşovului în anii 20 şi 30, cert este însă faptul că întoarcerea în timp la acele vremuri ne oferă filmul, plăcut vederii, al unei prosperităţi şi al unei stări de spirit, care atrăgeau vară de vară în mirificul peisaj al Săcelelor sute şi sute de vizitatori (sezoniştii), încântaţi de serviciile gospodinelor săcelene, care, vezi doamne, practicau agroturismul înainte ca acesta să fi fost inventat.

În casele lor răcoroase, primitoare, de o curăţenie exemplară, parfumate cu busuioc aşezat pe la icoane şi arome de dulceţuri şi şerbeturi de fragi şi zmeură, nelipsite din cămările pe atunci pline de tot felul de delicateţuri specifice, oaspeţii-sezonieri, citadini din Vechiul Regat îndeosebi, regăseau farmecul unei atmosfere probabil nostalgic evocate de părinţii sau bunii lor.

Dacă din iunie până la jumătatea lui septembrie zeci şi zeci de case, poate şi mai multe, se transformau în pensiuni apreciate la superlativ de adevăraţi "abonaţi", cu anii la sejururile estivale, magazinele Săcelene, ca să le amintesc pe doar cele din Cernatu, se întreceau în eleganţă, promptitudine si civilizaţie a deservirii.

Nu exagerez cu nimic, dimpotrivă mi se pare că standarele bunului simţ şi performanţele unor patroni cum erau distinşii soţi Ion şi Maria Dobros (născută Proca), Onoriu şi Suzana Corfariu, Ştefan şi Maria Balint sau fermecătoarea Mili Szocs, ce încânta prin prezenţa şi eleganţa deservirii în magazinul brutăriei tatălui sau Ianos Szocs, ar fi astăzi de neimaginat. Curăţenia, estetica prezentării mărfurilor, vorba aleasă şi solicitudinea plină de căldură mă duc astăzi cu gândul la evaluarea acestori patroni ca adevăraţi gentelmeni şi doamne în comportamentul cărora erau cu desăvârşire absente aroganţa, impoliteţea sau indiferenţa.

Pe latura din stânga a podului de lemn ce acoperea pârâul care traversa centrul Cernatului, de la casa marelui artist fotograf Ocsi Godri şi până dincolo de cinematograful Modern, instituţie deosebit de activă chiar din anii 30, se aflau vestitele restaurante Moise şi Cergău în care erau oferite clienţilor servicii din clasa standardelor "ca la mama acasa" şi unde în lunile de vară afluenţa era de nestăvilit, datorită în primul rând bucatelor şi vinurilor alese de Valea Călugărească şi Vrancea, nemaivorbind de berea Czell de la Dârste, toate întrunind aprecieri maxime, concretizate în repetatele reveniri ale oaspeţilor la "cornul abundenţei şi deliciilor".

Dar, pe podul transformat seară de seară în Corso, inundat de tineri şi feminine frumuseţi estivale, poposite din toate regiunile României, mă încumet să afirm reale şi, cred, situate deasupra exigenţelor mult prea modeştilor mei contemporani de astăzi, se afla o adevărată minune – cofetăria Zoldi, vis de-o iarnă întreagă al bucureştenilor, ploieştenilor, brăilenilor etc. care gaseau aici inegalabilul cremşnit şi delicioase savarine şi pricomigdale ce i-au asigurat bătrânului cofetar , un domn distins, delicat, cu aer de diplomat versat pe lîngă o curte imperială, o notorietate ce se va risipi odată cu existenţa tuturor celor ce l-au cunoscut, inclusiv a mea.

Săcelele interbelic este pentru mine şi cei din generaţia mea o generoasă comoară de amintiri al cărui cuprinzător registru tematic stă mărturie al unor realităţi economice şi spirituale ce-şi merită atenţia fie doar şi pentru etaloanele de civilizaţie ce ofereau semenilor noştri acum 60-70 de ani şi de care, ar fi normal să ţinem seamă.

Marii mocani, administratori ai unor averi impresionante, modeşti ca pregătire şcolară şi studii dar pricepuţi şi competenţi în managementul oieritului şi al pământului, învăţătorii, preoţii, medicii, juriştii, negustorii de odinioară, adevăraţi maeştri ai îndeletnicirii, lăutarii, figurile celebre, legendele ce-au circulat despre labirinticele biografii ale unora dintre ei, legăturile dintre vatra de sub cetini şi mocanii plecaţi în patru zări nu trebuiesc date uitării.

Ele nu au doar farmecul lor frivol ele trebuie să se constituie într-o carte de învăţătură pentru cei de

continuare in pag. urm.

https://biblioteca-digitala.ro / https://izvorulsacele.ro

continuare

astăzi şi cei ce vor veni.

Să se ştie că turlele impresionantelor biserici nu sunt doar mărturie de credinţă a Săcelenilor dar şi semn al statorniciei şi belşugului, dobândit prin muncă şi lucrare de înţelepciune a minţii, după cum gospodăriile, casele, câte mai sunt în vechea lor arhitectură, mărturisesc la rându-le freamăt al sufletului, dăruire deplină pentru pământurile vetrei în care veneau presimţindu-şi zborul spre cele eterne cei mai mulţi dintre ei. Şi pentru ca gândurile ce stăruie acum asupra-mi să nu mă poarte spre întristătoare nostalgii, aleg din sacul, cel aparent fără fund, o amintire a unui om asupra căruia n-ar trebui să se aştearnă, să se închidă obosita pleoapă a uitării. Este vorba de ilustrul odinioară negustor săcelean Ion Ovesea, patronul tot atât de celebrului magazin de băcănie şi delicatese din Braşov "La câinele negru" de pe str. Apolonia Hirscher la numărul 2.

Şi pentru ca evocarea personalităţii lui să fie cât mai apropiată de realitatea acelor vremuri, vă rog să mă însoţiţi în vizita ce i-o vom face împreună, nu înainte de a vă aminti că "La câinele negru" veneau nu doar toţi românii Săceleni şi cei din Ţara Bârsei la târgurile de lucruri alese şi delicateţuri, prilejuite de tot soiul de evenimente printre care se strecoară şerpeşte viaţa omului, dar şi alte neamuri, ce trăiau pe atunci într-o dulce armonie netulburată de neghiobii politice -saşi, unguri, evrei şi alţii în vechea dar veşnic tânăra şi plină de viaţă cetate a Braşovului.

Magazinul, aflat la câţiva paşi de la intrarea pe partea dreaptă a Străzii Hirscher dinspre Piaţa Sfatului era puţin întunecat, oarecum neprietenos şi-ţi cerea o oarecare răbdare până să-i identifici reperele ce-l făceau atât de cunoscut printre clienţii săi statornici.

Te întâmpină patronul, un om vânjos, potrivit de stat, tuciuriu, cu mustaţa neagră bogată pe oală, cu vorbă puţină dar plină de căldură şi vădit respect pentru stăpânul său "clientul", drept care noi haide, să aruncăm o privire asupra tejghelelor simple şi rafturilor austere, aducând mai mult a magazie, ce este drept bine îngrijită.

Te cuprindeau mirosuri, mai bine zis arome, de pescărie, brânzeturi, şi tot soiul de mirodenii, dar toate la un loc nu făceau decât să-ţi aţâţe curiozitatea şi bineînţeles poftele. Încet, încet ne dumirim că este vorba de câteva soiuri de caşcaval de Dobrogea cu aspect şi gust în stare să epateze orice gurmand sofisticat, de brânza telemea de Brăila cu "purici" (o mirodenie cu bob mic negru şi gust picant) grasă, parfumată, adevărate răsfăţuri ale meselor românilor.

Caşcavaluri sunt de toate soiurile – de Dobrogea cum am mai spus, mai picant, dar şi Penteleu gras de oaie, mai dulce şi mai lunecos cu un măr Pătul , Ponic sau Ionatan la sfârşit de masă bogată, prielnic închinării îndelungate cu vinuri de Regat.
Pe un capăt de tejghea, pe un fund mare curat din lemn de brad, ne priveşte un burduf cam de vreo zece kile abia tăiat, cu brânză de Covasna galben-verzuie parcă îmbibat în aromă de cetini.

"E de mâncat pe pâine, precizează domnul Ovesea, dacă o doriţi niţel mai aspră, pentru bulz, am una anume în depozit"

Nici nu ne mai uităm la mingile roşii cu brânză de Olanda, la şvaiţerul cu găuri potrivite, cum îi şade bine unuia de neam ales şi ochii ne fug la sardelele franţuzeşti în ulei de măsline şi chiar la butoaiele cu măsline, unele greceşti de Valas, cât un ou de porumbel şi care alăturate, să zicem vreo 200 de grame, unei pâini de la brutăria Ianos Szocs din Cernatu şi unei felii zdravene de brânză de burduf de la nenea Ovesea sau chiar de la Ion Dobros, vecinul din stânga lui Szocs, făceau casă bună, îndestulată cu un litru de vin de Valea Mieilor de la restaurantul ţaţei Zina Moise de pe pod.

Dar n-ai cum să ieşi din modestul dar blazonatul magazin al lui nenea Ion Ovesea dacă nu dai măcar ochii cu salamurile de Sibiu de la cea mai vestită dintre fabricile vremii, cea de la Sinaia, de ghiudemurile picante şi ţârii (peşte de Mediterana, săraţi şi uscaţi, cu gust de anşoa), recomandate băutorilor de ţuici de prună şi bere neagră, de icrele de ştiucă cu bob mare, sticlos, şi chiar icre negre pentru amatori de delicatese extreme.

Nenea Ion nu te lăsa până nu-ţi recomanda să-ţi iei măcar o scrumbie sărată de Azov cu carne aidoma unei petale de trandafir roz, care, cu ceapă de apă de Buzău şi stropită cu niţel oţet de vin sau mere şi untdelemn de măsline, te urca în al nouălea cer dacă mai ai alături şi o ţuică de prună bătrână, bineînţeles de Proviţa sau Văleni spre care nene Ion te îndruma dacă cumva îţi exprimai dorinţa expresă.

Şi mai avea nenea Ion în depozitul şi miraculoasele domniei sale cămări tot felul de fineţuri pe lângă care nu treceau indiferenţi nici saşi, nici unguri şi nici evreii, dar cel mai de preţ lucru, dar dumnezeiesc, era bunătatea sa, dragostea de oameni, respectul faţă de clienţii săi cărora le ieşea întru întâmpinare nu neapărat cu "banii jos" mai ales când era vorba de nunţi, cumetrii şi chiar mese mari, deoarece ştia că neplatnicul s-ar fi privat pe viaţă de cu adevărat inegalabilele lui servicii.

Acesta a fost nenea Ion Ovesea, Dumnezeu sa-l odihnească; ce mai ministru al comerţului am fi avut acum în ananghia asta a tranziţiei!

Copiii noştri trebuie să ştie că în Săcele şi în România au existat asemenea oameni, făcându-ne păcat

continuare in pag. urm.

https://biblioteca-digitala.ro / https://izvorulsacele.ro

continuare

de neiertat, dând uitării luminoasa lor icoană.

Lumina cărţii noastre pentru Săcele se va îndrepta în lunile ce vin şi asupra altor chipuri dragi al căror suflet plin de devoţiune pentru viaţa acestei obşti cunoscută ca una dintre cele mai elevate ale României Mari trebuie să ne fie mereu pildă şi îndemn.

Mă gândesc la preoţii Zinovie Popovici, protopopul Petru Leucă, Gheorghe Şerbu, Victor Marin, la medicii Aurel Cojocaru, Irimia Bodeanu şi Dumitru Dumitrescu – Pârvu, la inginerul Iordan Teodosiu constructorul uzinei electrice Tărlungul, la învăţătorii Nicolae Pană şi Ivan, la profesorii Florin Pană, Victor Manoliu şi Atanasie Papacostea, la vestiţii negustori din neamul Proca, Mircan, la avocaţii dr. Dumitru Cazacu, părintele meu, primar al comunei în dificilul an 1940-1941, Ovidiu Popovici talentatul epigramist şi dr. Ioan Gologan, primar al Cernatului în anii 40, la talentaţii actori amatori care au entuziasmat publicul în anii 30 şi 40, evoluând la Casele de Citire de pe lângă bisericile noastre, Irimiţu Bodianu, Voicu Roşculeţ, Aldica Baltag, Lenuţa Puiu, Margareta Cioc – Ţuţuianu, la sportivii Izvorului, la admirabilii săi suţinători, la marii meşteri ai satelor noastre, deopotrivă români şi unguri şi de alte neamuri alături de care ne-am trăit bucuriile şi tristeţile.

Mi-am pus în gând poate un lucru prea greu pentru mulţii ani pe care îi port, dar amintirile nu-mi dau liniştea pe care ar fi fost firesc să o port în mine după împlinirea biblicului soroc.

Dar dacă Dumnezeu mă va ajuta iar voi cititorii săceleni dragi îmi veţi ieşi în întâmpinare cu idei, observaţii, fapte deosebite, mai puţin cunoscute mie poate vom reuşi să dăm viaţă unor episoade ce odată şi odată îşi vor afirma nepreţuita lor valoare.

Foto1: D-nul Prof. Univ. Dr. Dimitrie Cazacu la simpozionul "Izvorul 80"
Foto2: D-nul Ioan Ovesea în 1935, unul dintre marii negustori săceleni din Braşov

Dr. Dimitrie Cazacu

Conducerea Asociaţiei Cultural-Sportive "Izvorul" aduce pe această cale un ultim omagiu celui care a fost Ion (Niţă) Vlad, membru activ al asociaţiei noastre şi component de bază al echipei de fotbal "Izvorul".

Dumenzeu să-l odinească în pace!

https://biblioteca-digitala.ro / https://izvorulsacele.ro

ALTE CHIPURI DIN SĂCELE

Livia Maria Jinga – cu respect şi admiraţie

Proeminentul cărturar săcelean, Victor Jinga (1901-1990) dedică fără echivoc capodopera vieţii sale "Probleme fundamentale ale Transilvaniei" soţiei sale, afirmând: "Scumpei mele tovarăşe de viaţă – Citta Maria – care m-a asistat cu mare încredere şi afecţiune la elaborarea acestei cărţi, mărturie a dragostei şi devotamentului meu neţărmurit pentru adevăr...".

L-a asistat, încurajat şi i-a fost sprijin redutabil în toate împrejurările vieţii lui atât de mult încercate.

Livia Maria Jinga, Citta, cum îi spuneau cei apropiaţi, s-a născut în 16 octombrie 1909 la Bistriţa.

Tatăl său, prof. Univ. Victor Onişor, fiu de ţărani din Zagra, a fost unul dintre intelectualii de frunte ai Ardealului, luptător pentru cauza naţională a românilor şi personalitate istorică a Marii Uniri din 1918. Victor Onişor a fost colaborator apropiat al lui Iuliu Maniu şi Secretar General al Consiliului Dirigent din 1918, guvernul interimar până la instalarea administraţiei României Mari. După Unire, a fost profesor de Drept administrativ şi de Istoria dreptului la Universitatea din Cluj, până în 1932, anul decesului timpuriu, care l-a răpit familiei şi studenţilor săi.

Mama, Maria Onişor, fiică de avocat eminent din Dej, a fost, alături de soţul ei, o îndârjită militantă pentru drepturile românilor din Transilvania.

Soţii Onişor apar ca personaje luminoase ale romanului "Ion" de Liviu Rebreanu, alt intelectual de seamă al ţinuturilor grănicereşti din Bistriţa-Năsăud.

Livia Maria a avut o viaţă marcată de frământările istoriei neamului românesc din secolul al XX-lea. Pentru românii din Imperiul austro-ungar primul război mondial a început în 1914. Mobilizat ca ofiţer al armatei cezaro-crăieşti, tatăl Liviei Maria a fost trimis pe frontul de vest. Ameninţată cu trimiterea în lagăr, familia sa a părăsit Bistriţa şi l-a urmat în peregrinările din Slovenia, Austria şi Italia. Aşa se face că Livia Maria şi-a făcut primii ani de şcoală în Bistriţa, apoi în Salzburg (Austria) şi în Brazzano (Italia).

În 1918 funcţionarea Consiliului Dirigent aduce familia la Sibiu. Numirea tatălui său ca profesor la Universitatea din Cluj în 1919 marchează începutul unei perioade fericite a familiei în Clujul României reîntregite, în atmosfera efervescentă, intelectuală, politică, economică şi socială, întreruptă brutal în nefericitul august 1940 al Diktat-ului de la Viena.

Livia Maria îşi desăvârşeşte studiile liceale în Clujul românesc, la liceul "Regina Maria" şi apoi studiile universitare, obţinând licenţa *Magna cum laude*, la facultatea de Filologie, secţia de limba franceză. Între timp petrece un an la Paris pentru deschiderea culturală pe care capitala Franţei o oferă spiritului tânăr şi pentru perfecţionarea cunoştinţelor de franceză.

După terminarea studiilor în 1935, Livia Maria îl cunoaşte pe Victor Jinga, profesor de economie politică la Academia de Înalte Studii Industriale şi Comerciale din Cluj, fiu eminent al Săcelelor braşovene. Căsătoria lor a fost marcată de o afecţiune durabilă şi atât de profundă, încât încercările neînchipuit de grele cărora au trebuit să le facă faţă nu au clintit-o niciodată. Livia Maria a fost pentru Victor Jinga temeiul cel mai de preţ al vieţii, izvor de bucurie şi reazim moral în toate împrejurările, neclintită în abnegaţia totală pentru valorile familiei, pentru principiile şi credinţele luminoase ale marelui cărturar care era soţul său iubit. Ea însăşi intelectuală de mare elevaţie spirituală, i-a fost lui Victor Jinga colaboratoare, critic exigent şi sfătuitor competent.

În 1936 şi 1940 se nasc copiii lor, Victor şi Monica, pentru care soţii Jinga au fost părinţi ocrotitori până la sacrificiu, preocupaţi de formarea lor morală în spiritul valorilor creştine, de dreptate şi democraţie.

În anii grei, ai cotropirii şi subjugării ţării noatre de ideologia şi stăpânirea puterii comuniste, de inspiraţie asiatică, profesorul Victor Jinga, atât cât s-a aflat în libertate, şi Livia Maria Jinga, stavilă în faţa adversităţilor funeste, au păstrat întotdeauna o poziţie demnă, fără compromisuri, într-o perfectă unitate. Copiii lor au ştiut mereu care sunt valorile reale ale vieţii, fiind educaţi în spiritul respectării adevărurilor esenţiale. Ei au trăit cu convingerea, ca şi părinţii lor, că vremurile se vor schimba, că o vremelnică aşezare a unor orânduieli nefireşti se va prăbuşi la un moment dat, pentru că siluieşte natura umană.

Anii de după cel de-al doilea război mondial au fost pentru Livia Maria neînchipuit de grei. Profesorul Victor Jinga a fost hăituit de puterea comunistă imediat

continuare in pag. urm.

https://biblioteca-digitala.ro / https://izvorulsacele.ro

* * IN MEMORIAM * IN MEMORIAM * IN MEMORIAM * *

continuare

după 6 martie 1945. A fost condamnat politic între 1949-1954 şi între 1958-1963. Livia Maria, cu doi copii adolescenţi, a trebuit să facă faţă unor probleme materiale şi sociale de neimaginat, a trebuit să găsească soluţii salvatoare în perioada deportării forţate şi a domiciliului obligatoriu din anii 50. Cu demnitate, eficienţă şi nenumărate sacrificii personale, Livia Maria a reuşit să conducă în furtună corabia familiei, să o aducă pe ţărmuri mai calme şi să reuşească performanţa extraordinară de a aşeza pe drumul unor cariere frumoase intelectuale pe copiii săi, Monica şi Victor, pentru care nici un sacrificiu nu i s-a părut prea mare.

În anii 60-90, după întoarcerea lui Victor Jinga din închisorile comuniste, Livia Maria i-a stat alături, construind o viaţă de familie luminoasă, o casă primitoare, plină de prieteni. A fost o perioadă mai liniştită, greutăţile materiale fiind compensate de bucuria de a fi împreună, soţii Jinga cultivând aceleaşi valori spirituale şi morale şi sperând împreună în vremuri mai bune.

După săvârşirea din viaţă a prof. Victor Jinga, în iulie 1990, Livia Maria a dedicat multă energie sistematizării şi valorificării (din păcate doar parţiale) a operei soţului ei. A avut satisfacţia republicării în 1995 a cărţii capodoperă "Probleme fundamentale ale Transilvaniei".

În 27 august al acestui an 2003, s-a stins din viaţă, la Bucureşti, acest model de femeie, soţie, mamă, intelectual de frunte şi eroină în bătăliile vieţii sale până la apusul definitiv din această lume la rar întâlnita vârstă de 94 de ani. A murit şi cu durerea în suflet fiindcă o parte însemnată a operei lui Victor Jinga aşteaptă încă să fie publicată.

Corpul ei neînsufleţit, respectându-se neştirbita dorinţă a defunctei şi familiei sale a fost înhumat aici la Săcele, în Cimitirul Bisericii Ortodoxe "Sfinţii Arhangheli Mihail şi Gavril" alături de urmele pământeşti ale soţului ei, profesorul universitar Dr. Victor Jinga. Săcelenii şi mulţi alţii care au cunoscut-o şi admirat-o pe Maria Citta Jinga îi aduc şi pe această cale un pios şi binemeritat omagiu.

FOTO: Livia Maria împreună cu soţul Prof. Univ. Dr. Victor Jinga, în 1979

Preot prof. Ioan Voineag

SĂCELELE ÎN DOCUMENTELE SECOLULUI XIV

Prin amabilitatea **d-nului Bogdan Popovici**, cercetător ştiinţific la Arhivele de Istorie Braşov, doctorand în probleme de istorie a Transilvaniei de Sud-Est, vă prezentam în paginile noastre două documente deosebit de importante pentru istoria acestor meleaguri: primul act scris care atestă existenţa la 1366 a celor patru sate care mai târziu vor forma Săcelele şi o hartă pe care apar aceste sate în aceeaşi perioadă.

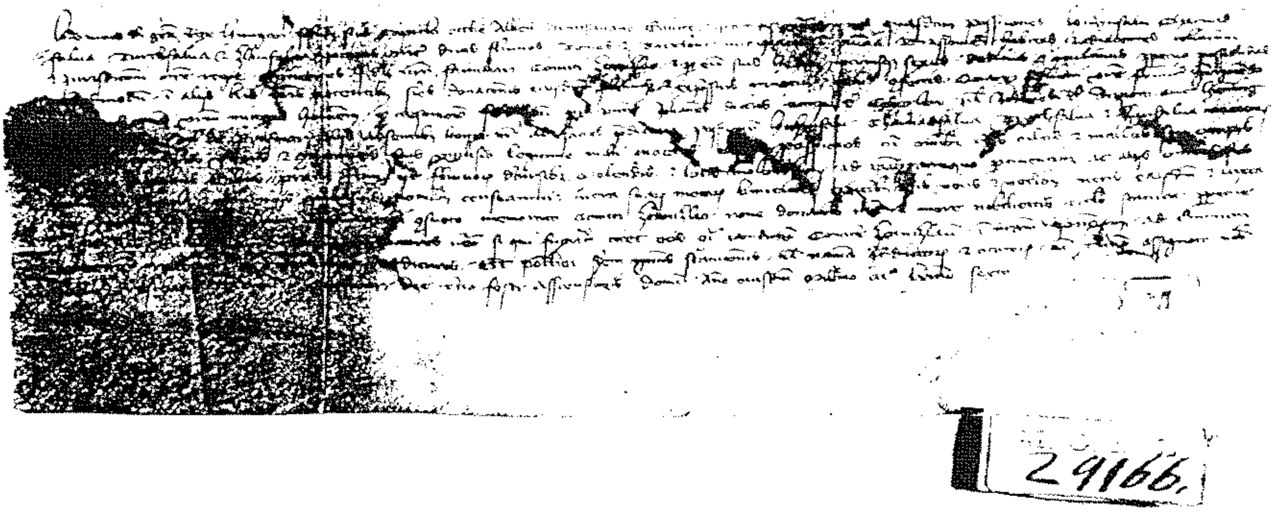

continuare in pag. urm.

https://biblioteca-digitala.ro / https://izvorulsacele.ro

continuare

Cluj, 13mai, 1366

"Ludovic, din mila lui Dumnezeu, regele Ungariei, credincioşilor săi din capitlul bisericii de Alba Transilvaniei, mântuire şi milostivire.

Aflaţi că noi am dat şi am hărăzit credinciosului nostru slujitor, comitele Stanislau, şi lui Petru şi moştenitorilor săi de parte bărbătească sau femeiască, nişte moşii numite Satulung, Cernat, Turcheş şi Zlanfalua, avute şi aşezate între două râuri numite Timiş şi Tărlung, în provincia Braşovului, ce ţin de dreptul nostru de danie şi de atârnarea noastră, ca să le stăpânească pe veci, după cum cuprinsul daniei acestora se arată mai pe deplin şi mai lămurit în altă scrisoare deschisă a noastră, întocmită în privinţa aceasta.

De aceea, punem în vedere şi poruncim cu tărie credinţei voastre să trimiteţi pe omul vostru de mărturie vrednic de crezare, în faţa căruia, omul nostru, Ioan zis Tumpa de Aciliu sau Ioan de Cisnădie, ori Henning de Cincu, sau, în lipsa acestora, Tyl de Prejmer, ducându-se la faţa locului pe moşiile sus-zise, numite Satulung, Cernat, Turcheş şi Zlanfalva, fiind de faţă toţi vecinii şi megieşii lor, chemaţi acolo în chip legiuit, să dea acele moşii în stăpânire amintitului comite Stanislau, cu titlu de nouă danie a noastră şi adevărată nobleţe, cu toate pământurile, lucrate şi nelucrate, sau câmpurile, dealurile, munţii, pădurile, păşunile, cu râurile şi cursurile apelor, cu morile şi locurile de mori ce ţin din vechime de aceste (moşii), precum şi cu toate celelalte folosinţe, drepturi sau cele ce ţin de ele, oricum s-ar numi, aflătoare între marginile hotarelor lor, sub adevăratele şi vechile lor semne de hotar şi după mersul acestora, precum şi cu vama obişnuită a se lua în acel loc, ca să le stăpânească pe veci, dacă nu se va face împotrivire. Iar pe împotrivitori, dacă vor fi să-i cheme de faţă cu sus-zisul comite Stanislau, înaintea noastră, la sorocul cuvenit, ca să dea seamă de temeiul împotrivirii lor. Şi după aceasta, să ne faceţi cunoscut în scris, <şi> întocmai, desfăşurarea acestei dări în stăpânire sau numele împotrivitorilor şi al celor chemaţi, împreună cu sorocul hotărât.

Dat în Cluj, în a treia zi a sărbătorii Înălţării Domnului, în anul acestuia o mie trei sute şaizeci şi şase."

(Pe verso, de aceeaşi mână:) Credincioşilor săi din capitlul bisericii de Alba Transilvaniei, <scrisoare> de dare în stăpânire pentru comitele Stanislau.

Arh. Naţ. Magh., Dl. 29166. Fotocopie la Inst. De ist. Cluj-Napoca 1366.
Orig., perg., cu urme de pecete de închidere aplicată în document pe verso.
REGISTE: Ub., II, p. 242-243.

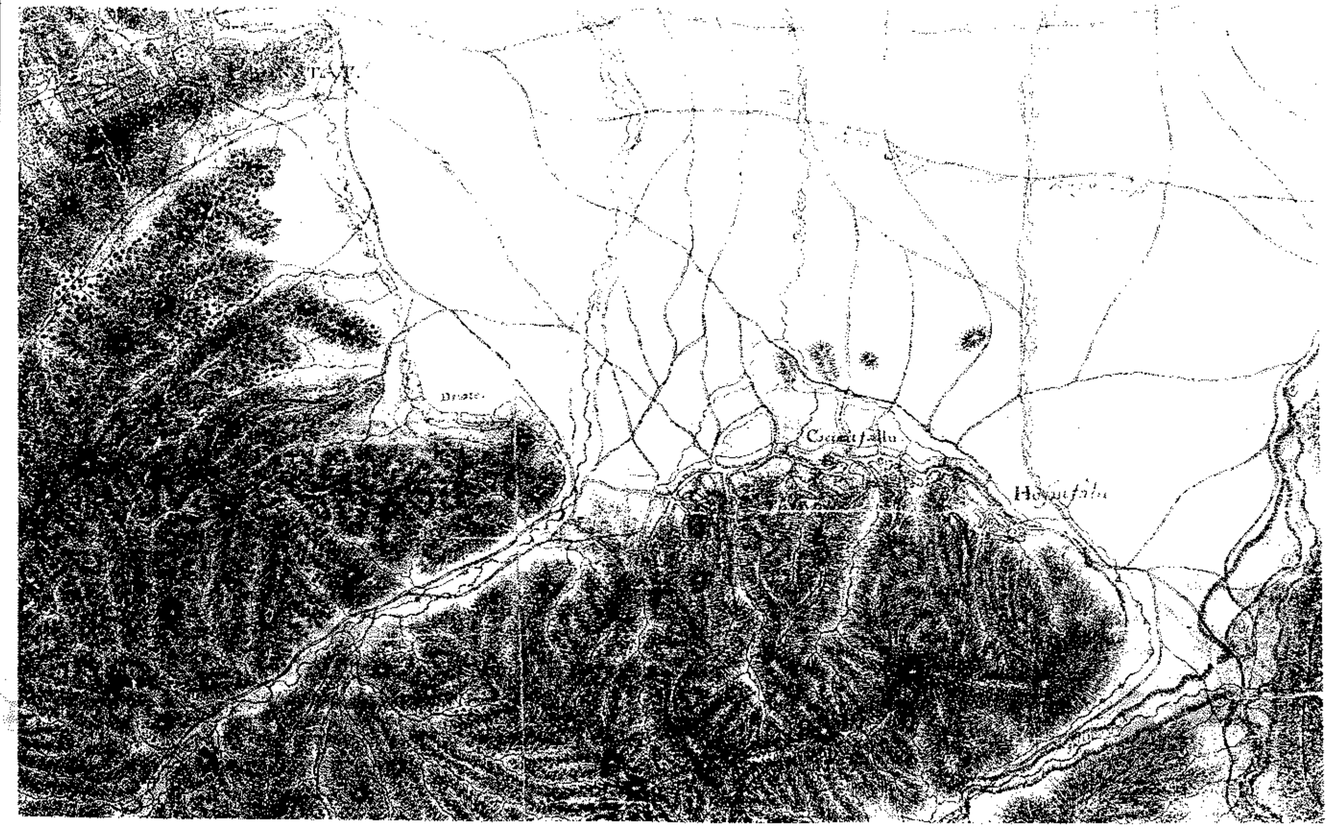

Grupaj realizat de Ioan Eftimie

DESPĂRȚĂMÂNTUL "ASTRA" "FRAȚII POPEEA" SĂ DEVINĂ MONUMENT SPIRITULUI CONTEMPORAN ȘI MODERN AL VIEȚII CULTURALE DIN SĂCELE

Cuvânt de salut prezentat de prof. Virginia Hodorogea, Vicepreședinte al Asociațiunii "Astra"

Îngăduiți-mi să vă transmit și eu un cald salut de bun găsit din partea conducerii Asociațiunii, a astriștilor sibieni și a mea personal.

Sunt momente emoționante, de înălțare sufletească și bucurie, pe care mă consider fericită să le trăiesc împreună cu domniile voastre, clipe de aleasă sărbătoare pentru marea familie a "Astrei", aceea ale ctitoririi unui despărțământ pe dulcile plaiuri săcelene. Am fost tentată să folosesc unul dintre cuvintele "nașterea" sau "botezul", dar nici unul n-ar fi fost întru totul adecvat, deoarece "Astra" are rădăcini adânci și bine înfipte în trecutul și-n inimile săcelenilor, iar fostul cerc astrist a purtat și a onorat numele fraților Popeea, intelectuali de elită cu faimă în tot arealul românesc, foarte buni patrioți, pentru care a fi român însemna un titlu de noblețe.

Și pentru că a vorbi despre înaintași înnobilează, iar cinstirea memoriei acestora este una din componentele spirituale esențiale, cu care "în mila-i nesfârșită cerul" a înzestrat sufletul românului, cât și pentru a oferi pilde urmașilor, mă voi referi, în câteva cuvinte, la trei intelectuali de marcă din familia Popeea, mai bine zis la trei dintre cei șase fii ai preotesei Voica Popeea: Nicolae, Ioan și Radu.

Nicolae Popeea - profesor al Seminarului Teologic de la Sibiu, secretar al mitropolitului Andrei Șaguna, a fost episcop de Caransebeș, dârz luptător pentru cauza națională. În 1848 Nicolae (sau Neagoe) Popeea a fost unul dintre tribunii lui Avram Iancu, mai exact tribun al Branului, iar fratele său Radu a fost, la vârsta de numai 21 de ani, tribun al lui Iancu în armatele de pe Târnave.

În perioada studenției la Cluj, în 1846, din dorința de a întreține și da vigoare spiritului de unire națională, împreună cu alți tineri români, întemeiază o societate de lectură, în cadrul căreia doreau să cultive limba română și datinile strămoșești, devenind apoi președinte executiv al acesteia.

De asemenea, împreună cu Papiu Ilarian, Neagoe Popeea fondează, în același an (1846), revista manuscrisă "Zorile" care, după cum afirmă George Moroianu "cuprindea probleme literare și sociale, punând la cale fel de fel de lucrări de interes social, cultural și național".

Ulterior, datorită calităților și meritelor sale, Nicolae Popeea devine deputat în dieta ardeleană, în senatul imperial și apoi președinte al comitetului național. A fost și un înzestrat publicist și autor al unor cărți de valoare: *Biografia mitropolitului A. Șaguna, Vechea mitropolie a românilor ortodocși, Memorialul mitropolitului Șaguna sau luptele național-politice ale romanilor*, în care, în paralel cu viața lui Andrei Șaguna, urmarește complexa realitate social-politică_a Transilvaniei din jurul anului 1848. Ca un corolar al activității sale, recunoscându-i meritele, Academia Română l-a primit ca membru al ei. Desigur, ambianța în care a trăit, formația sa culturală, l-au apropiat de idealurile celei mai dragi și mai nobile dintre ctitoriile șaguniene Asociațiunea, pe care a învățat de la ilustrul său mentor s-o iubească și să i se dăruiască sufletește.

Fratele său Ioan Popeea, distins profesor al Gimnaziului român greco-ortodox din Brașov, avea aceeași plămadă de intelectual patriot și luptător neobosit. A fost autor al unor manuale școlare, al unor opere de îndrumare pedagogică de largă adresabilitate, cum ar fi "Idealele studentului român", cât și al unor cărți cu profil religios, de exemplu: "Religia creștină".

Cel de al treilea frate Popeea, asupra vieții și faptelor caruia vom poposi într-o repede ochire, este părintele Radu, "cel mai cult preot din Țara Bârsei", paroh în Săcele.

"Om venerabil, respectat de toți, așezat la vorbă, cu sfaturi bune și sănătoase,... în biserică era cucemic și făcea o slujbă de-ți era mai mare dragul s-o asculți".

Bărbat luminat și înțelept, era preocupat de viitorul școlilor romanești, cât și de consolidarea drepturilor oierilor săceleni, pe care le apăra cu dârzenie și deosebit curaj, în conjunctura vitregă pentru români a plurinaționalismului Imperiului AustroUngar.

Toți trei frații au purtat cu ei în timp lumina din lumina "Astrei", au modelat caractere care i-au întreținut mereu vie incandescența pură a idealului, îngemănând-o cu însăși substanța evolutivă a culturii și societății românești. Căci ea, "Astra", a pătruns ca o aromă în sufletele lor, i-a hirotonit cu mirul credinței în neam, determinându-i să rămână uniți în slujirea ei. Se știe că cei aleși nu părăsesc ceea ce au început, chiar dacă se opintesc a-i opri mii de piedici.

Pentru câteva momente, grație a ceea ce ne-am amintit, am avut înaintea ochilor noștri sufletești aceste trei personalități, acești trei frați crescuți și educați de o mamă al cărei nume se cuvine rostit cu pioșenie și profund respect și care a avut în suflet credința în Dumnezeu, în dreptate, în simțul neamului și și-a format fiii în cultul acelorași valori sacre, devenind astfel mari personalități, care, în slujba neamului lor, în slujba nobilei idei a binelui obștesc, au avut o conduită nešovăitoare, fără precupețire, conduși numai de conștiință, demnitate și caracter.

În această ordine de idei voi menționa cuvintele înțelepte, cu iz de rouă proaspătă ale altui devotat slujitor al bisericii strămoșești și al Asociatiunii "Astra", protopopul Emilian Cioran (tatal filosofului și eseistului Emil Cioran), membru în Comitetul Central al acesteia vreme îndelungată (1930-1947): "Comemorările sunt popasuri de reculegere, momente de admirație, prilejuri de a cerceta trecutul prin cunoașterea și evocarea oamenilor aleși de care e legată și împletită viața și aspirațiunile unui neam, căci istoria unui popor... este în fond istoria oamenilor mari și aleși".

Cu profundă emoție le cinstim memoria și trăim clipe de aleasă mulțumire sufletească deoarece urmașii le perpetuează în timp strădaniile, dăruirea patriotică și intelectuală, reușind să mențină aici, la Săcele, un puternic nucleu astrist, căruia să-i sporească faima prin activități care impun respect. Le mulțumim tuturor astriștilor săceleni, cât și autorităților orașului.

Îmi permit să afirm că aici suntem cu toți slujitori ai "Astrei", care visăm și luptăm să-i sporim prestigiul și strălucirea: le mulțumim încă o dată pentru primirea de excepție cu care au onorat, împreună cu despărțământul Brașov, participanții la ultima Adunare Generală: aceasta ne obligă moral pe noi, cei care vom organiza, în anii care vin, asemenea manifestări, în special pe noi sibienii, fiii orașului -leagăn și reședință de scaun a "Astrei", care dorim sa onorăm, în calitate de gazde, cea de-a 100-a Adunare Generală a ei.

Aducem calde mulțumiri tuturor astriștilor săceleni pentru căldura sufletească cu care ne-ați întâmpinat astăzi, deoarece în conjunctura, nu totdeauna fastă, în care evolueaza societatea românească în ansamblul ei, cultura îndeosebi, aveți tăria morală să vă strângeți rândurile, să fortificați "Astra" locală, să-i dați prestanța unui despărțământ de frunte.

Vă felicităm din suflet și dorim existență îndelungată și prosperă despărțământului "Frații Popeea", care astăzi a prins ființă datorită strădaniilor domniilor voastre, încununate de realizari deosebite. Să nu uităm că prin "Astra" și pentru "Astra" ne jertfim, depășindu-ne astfel condiția de pământeni temători și supuși limitelor. Să ne amintim ceea ce spunea Nicolae Titulescu și anume că: "destinul e opera celor tari și scuza celor slabi". Să medităm asupra acestor cuvinte și să încercăm, cu toată sinceritatea și disponibilitatea noastră, să ne aliniem celor tari și să orientam spre binele nației, al culturii românești, destinele Asociațiunii.

Felicitări inimosului și neobositului domn președinte, prof. Liviu Dârjan, noului colectiv de conducere al despărțământului, recent ales și le dorim numai succese, o activitate rodnică, aducătoare de satisfacții. Să se dovedească și în viitor demni urmași ai acelora ale caror nume sunt înscrise pe frontispiciul despărțământului.

Vivat, crescat, floreat despărțământul "Frații Popeea"!

https://biblioteca-digitala.ro / https://izvorulsacele.ro

RESTITUIRI

CUM A LUAT FIINŢĂ REVISTA "VIAŢA SĂCELEANĂ" (I)

Fragmente din scrierile inedite ale lui Victor Tudoran.

... Şi iarăşi trebuie să mă întorc, învârtindu-mă ca într-un cerc vicios, la mult amintita toamnă a anului 1929, fapt care cred că nu va supăra pe nimeni, deoarece această stăruinţă a mea, în jurul acestei date va fi, după cum se va vedea, din plin justificată.

În această toamnă, pasărea nevăzută dar bănuită foarte frumoasă, ce zboară în jurul fiecăruia dintre noi şi pe care poeţii au numit-o destin, cu penajul ei ţesut din vise uimitor de colorate, m-a atins cu aripa-i nevăzută şi m-a îmbolnăvit.

Dar această boală, excepţional de curioasă, contrar altor boli cunoscute, avea să nu se mai vindece niciodată. Cel puţin de aproape treizeci de ani nu am reuşit încă să scap de ea, doară cu simple variaţiuni de intensitate, devenind în unii ani mai persistentă şi sâcâitoare, iar în alţi ani mai ştearsă, dar totuşi făcându-se simţită.

Astăzi, la atâţia ani de la apariţia ei, pot spune cu sufletul deschis, că mi-a procurat multe clipe de efemeră plăcere, dar de cele mai multe ori lungi şi dureroase zile şi nopţi pierdute, care nu mi-au fost încă în destul sau mulţumitor răsplătite.

Boala aceasta era pasiunea scrisului iar primul care m-a încurajat pe această scenă, pe această spinoasă şi grea cale, a fost regretatul şi bătrânul ziarist şi tipograf braşovean, Gheorghe I. Gologan, director şi proprietar al ziarului independent "Ardealul" ce apărea la Braşov...

Neica Ghiţă Gologan era tot săcelean de origină, dar nu acesta a fost motivul care l-a îndemnat să mă încurajeze, ci marea lui dragoste şi bunătate pentru toţi cei care se apropiau sfioşi de luminile tiparului, îngăduind de cele mai multe ori să apară în coloanele "Ardealului", lucrări cu caracter literar şi informativ mai slabe, numai şi numai ca şi românii din Ţara Bârsei să poată avea un cotidian al lor, lucru ce în parte a reuşit, dar din păcate pentru scurtă durată.

Braşovul, în timpul acela avea următoarele ziare: "Gazeta Transilvaniei" sub direcţia şi redacţia vechilor gazetari ardeleni, Victor Branisce şi Ion Brotea, care cu tot sprijinul cititorilor nu putea apare decât de trei ori pe săptămână, din lipsă de fonduri, cu toată bogata ei istorie de luptă naţională şi cu meritul de cel mai vechi ziar din toată ţara; apoi săptămânalul ori bilunarul "Carpaţii" de sub direcţia neobositului ziarist Al. Tissescu, susţinut mai mult de unele cercuri şi instituţii liberale, care ziar a avut şi el meritul lui şi "Ardealul" lui Gheorghe I. Gologan, de care am mai vorbit, care apărea săptămânal, ulterior a încercat să devină zilnic, dar mi se pare, n-a durat mai mult de un an.

În acelaşi timp, minoritatea maghiară avea cotidianul "Brassoi Lapok" iar cea germană, cotidianul "Kronstadter Zeitung", ambele cu tipografii proprii foarte bine utilate şi din plin susţinute de componenţii celor două minorităţi cât şi de toate instituţiile şi întreprinderile cu capital sau conduceri germane sau maghiare.

Este deci de la sine înţeles, de ce Neica Ghiţă Gologan, căuta să ne apropie de cuvântul tipărit, ţinând seama că se cerea, din partea elementului majoritar, adică noi românii, o manifestare pe teren literar şi ziaristic, dacă nu mai mare, dar cel puţin egală cu a celorlalte minorităţi naţionale.

Aşa era mentalitatea şi situaţia în ziaristică pe acele vremuri, lucruri de care nu ne putem face vinovaţi, noi slujitorii scrisului de pe vremea aceea, ci cu totul alţii, care ocupau funcţii de răspundere şi îndrumare a scrisului şi culturii româneşti.

... Dar mai bine să trecem peste aceste puncte negre din istoria scrisului românesc din jurul anului 1929.

Neica Ghiţă Gologan publicase în anul 1929 şi o carte, intitulată: "E greu să fii om de treabă şi alte versuri", în care ironiza stările politice şi economice din ţară şi din Braşov mai ales.

Astăzi, după trecerea a atâta timp, constat că a avut perfectă dreptate, deoarece chiar autorul însuşi nu a fost "un om de treabă"!

Şi nu a fost "un om de treabă", pentru că s-a apucat să mă încurajeze, publicându-mi unele informaţii, note, mici articole, în legătură cu Săcelele şi activitatea lor culturală, ba chiar şi unele poezii, foarte timide şi stângace, scrise mai mult cu inima decât cu talentul şi cultura necesară.

Plăcerea pe care o simte debutantul, la citirea primelor lui încercări ce apar tipărite, fie ele aflătoare într-o mare revistă din Capitală sau într-o minusculă gazetă de provincie, este aceeaşi. Priveşti rândurile scrise de tine, amestecate printre anunţuri mortuare poate sau printre publicaţii de licitaţie ori ştiri politice şi începi să gândeşti, să te vezi chiar, un al doilea Eminescu, Coşbuc, Vlahuţă sau alt clasic consacrat şi te bucuri în sinea ta, ferindu-te de a fi văzut, te bucuri spun, ca un copil în mână cu o jucărie care vorbeşte.

Nenorocită clipă. Dezastrul se produce iar boala te-a atins, tainic, ca un zefir uşor într-o seară liniştită şi parfumată de primăvară târzie, cu ţârâit nostalgic de greeruşi.

Nu dorinţa de a fi cunoscut, m-a făcut să public sau să scriu, - deoarece toate erau semnate cu pseudonime ca Victor

continuare în pag. urm.

https://biblioteca-digitala.ro / https://izvorulsacele.ro

continuare

Delasăcele, Radu Ton, Doru Tan şi altele – ci imboldul acela tainic, ce mi se strecurase în inimă şi care acum îşi făcea de cap, ca un cal nărăvaş, pe care odată încălecat, nu-l mai poţi ţine în frâu şi eşti nevoit să te laşi purtat după imaginaţia şi bunul lui plac.

Bunicul şi tata se bucurau mult, văzându-mă pornit pe această cale, decât să mă fi apucat de jocul de cărţi sau chefuri prin cârciumile din sat, multe ca ciupercile după ploaie, cu alţi prieteni de seama mea, unii cu o brumă de stare materială la părinţi, dar cea mai mare parte fără servicii sau alte ocupaţii.

Văzându-mă cu aspiraţii de publicist sau mai bine zis de ziarist, unul din studenţii din sat, care urma literele la Bucureşti şi cu starea materială a părinţilor foarte bună, prietenul de mai târziu Al. Stroe-Militaru, a căutat să mă apropie de el şi a reuşit.

Astfel am început să-l vizitez foarte des şi la el acasă am pierdut multe ceasuri plăcute, nopţi de-a rândul făcând planuri de viitor şi discutând despre literatură.

Acest gust pentru frumuseţea cuvântului scris mi-a fost deschis şi de un alt coleg mai mare din clasa a opta, eu fiind numai în clasa a şaptea, în anul 1928, fiind bursier în internatul Şcolii Comerciale Superioare "Andrei Bîrseanu" din Braşov. Se numea, dacă îmi reamintesc bine, Vasile Iosif, şi era un fel de nepot al lui Şt. O. Iosif, cel puţin aşa susţinea el şi nu cred că m-a minţit, cu care, după ce ne duceam cu toţi elevii la culcare în dormitor, ne furişam apoi în sala de meditaţii a clasei a opta, unde, lângă soba de teracotă şi cu geamul de la odaie închis cu obloanele pe dinăuntru, deoarece servea şi de cameră obscură pentru laboratorul de fizico-chimice, citeam nopţi întregi, operele clasicilor noştri şi chiar din cei străini. Atunci, în anul 1928, am citit cu prietenul Vasile Iosif multe volume de literatură, pe care apoi le comentam, lucru pentru care i-am rămas toată viaţa recunoscător.

Şi astfel, cu noul meu prieten, Al. Stroe-Militaru, care era şi mai mare ca mine cu aproape şase ani, am hotărât să pornim o acţiune serioasă, pentru strângerea de fonduri cu care să începem tipărirea unei reviste literar-culturale, cu caracter local, din care mai apăreau destule în cuprinsul ţării.

Reamintesc doar câteva mai caracteristice şi ca titlu şi ca loc de apariţie, pentru a se vedea de ce entuziasmul nostru era justificat şi deci necesitatea de a ne face cunoscute Săcelele era, după noi, o datorie şi o obligaţie de intelectuali.

Astfel, apăreau: "Analele Banatului" la Timişoara, "Astra Dobrogeană" şi "Marea Noastră" la Constanţa, "Cuvânt Moldovenesc" la Chişinău, "Făt Frumos" la Suceava, "Moldova" şi "Scrisul Nostru" la Bîrlad, "Semenicul" la Lugoj, "Soveja" la Bucureşti, "Vitrina Ieşeană" la Iaşi, "Darul Vremii" la Cluj, "Luceafărul Literar şi Artistic" la Brăila, "Catedra" la Galaţi şi alte mai mari sau mai mici, pe care nu le mai amintesc.

Această intenţie de a scoate o revistă a satului nostru, a mai fost discutată în cercul studenţilor de origină săceleană din cadrul Căminului Studenţesc "Ţara Bîrsei" din Bucureşti, de pe strada Pictor Grigorescu, dar nu a luat fiinţă niciodată, poate şi din lipsă de fonduri, poate şi din lipsă de curaj, căci apariţia şi tipărirea ei, însemna răspundere faţă de cele scrise şi faţă de abonaţi.

Al. Stroe-Militaru şi cu mine am hotărât să o botezăm "Viaţa Săceleană" cu subtitlul de "revistă cultural-literară" cu redacţia şi administraţia în Satulung-Săcele jud. Braşov nr. 670, adică la locuinţa mea.

Cu entuziasmul tinereţii şi cu dorinţa de a face o treabă bună, am pornit la întocmirea scheletului viitoarei reviste, goana pe la tipografii pentru imprimare, procurarea de hârtie, clişeu pentru copertă şi câte şi mai câte mărunţişuri, de care, până atunci nu aveam nici unul din noi măcar idee.

După multă osteneală din partea mea, deoarece eu eram mai dinamic în contrast cu prietenul meu, care era mai potolit şi mai visător, am alergat în afara orelor mele legale de birou, pentru a culege o mulţime de date tehnice asupra tirajului, calculaţiei tiparului şi costul lui, timpul necesar de culegere, corectare, imprimare şi altele, ne-am aflat iar în faţa marei greutăţi permanente a tuturor publicaţiilor de odinioară, adică a fondurilor necesare tipăririi şi expedierii primelor numere, după care urma să începem facerea de abonamente.

În urma sforţărilor noastre, după multă chibzuială şi matură gândire, tot nu reuşisem să găsim fondurile necesare începutului modest pe care îl preconizam.

REMEMORARI

Redacţia revistei "Plaiuri Săcelene"deschide, începând cu acest număr, o rubrică destinată aducerii aminte.
Pentru acei abonaţi ai noştri care au cunoscut vechea apariţie a "Plaiurilor" propunem această jumatate de pagina.
Vă facem, aşadar, cunoscut un poem inedit al lui **VICTOR TUDORAN**. Pentru început:

Toamna la Săcele

Azi noapte a trecut îngîndurat
Un calaret, cu ochii de rugină
Nimeni nu l-a văzut şi nici aflat
Prin noaptea înecată de lumină

A mîngîiat mestecenii de cretă
Şi pe tulpină lin i-a dat cu var
Iar frunzele, pe toate, cu-o baghetă,
Le-a transformat în foi de chihlimbar

Pe plopii-nalţi el i-a certat în taină
Iar ei nevrînd nicicum ca să-l asculte
Le-a luat podoaba verde de pe haină
Şi le-a turnat arama pe foi multe

Pe frunzele alunilor tăcuţi
El a pictat monede mici şi moi
Cu ramurile pline de bănuţi
Copacii par o ceată de strigoi.

Nimeni nu l-a văzut şi nici aflat
Prin noaptea înecată de lumină
Doar luna a văzut trecînd prin sat
Un călăreţ cu ochii de rugină.

Satulung, 1936

https://biblioteca-digitala.ro / https://izvorulsacele.ro

DARIE MAGHERU

80 de ani de la naşterea poetului săcelean (25-X-1923 – 25-X-1983)

S-a născut în 25 octombrie 1923 în Lunca Câlnicului din judeţul Braşov. Aurel-Zaharia Moldoveanu cel care avea să devină poetul, prozatorul şi dramaturgul **Darie Magheru.**

La trei ani, bunica maternă din Turcheş, Paraschiva Dudu i-a chemat pe toţi trei acasă şi valorificându-şi salba de galbeni i-a făcut proprietari ai casei care astăzi poartă numele nepotului ei. Bunica, turcheşeană din moşi-strămoşi, a avut premoniţia geniului lui Darie Magheru.

Firavul băiat a început să descifreze taina cuvintelor învăţând singur să scrie şi să citească de la vârsta de cinci ani. A urmat cursurile şcolii primare din Turcheş ca elev eminent, liceul din Braşov, Dr. Ioan Meşotă şi facultatea de teatru din Iaşi ca sef de promoţie.

A profesat actoria la teatrele din Braşov, Ploieşti, Arad şi Botoşani.

A debutat în literatură cu placheta de versuri **"Cu barda-n porţi de veac"** în anul 1941, la numai optsprezece ani. Au urmat apoi cărţi tipărite în edituri prestigioase şi prin strădania unor editori excelenţi, slujitori devotaţi ai poeziei româneşti ca Mihai Gafiţa, Elis Buşneag, Mircea Ciobanu, etc. **Eu, meşterul manole**, poem dramatic, ESPLA 1975; **poeme**, EpL 1968; **caprichos**, Albatros 1970; **schiţe iconografice**, versuri, Cartea Românească, 1972; **guernica**, versuri, Albatros 1974; **Zeu orb cu flori**, versuri, Cartea românească, 1982, **cărămida cu mâner**, antologiile Astrei 1982.

Opera lui este la fel de spectaculoasă ca şi omul.

Într-un regim totalitar şi de mare teroare reuşeşte să trăiască liber, să scrie ce vrea, teme istorice, filozofice şi biblice şi să nu facă nici un fel de concesii. Toate acestea, însă cu risc şi chiar cu privaţiune de libertate în penitenciarul de la Suceava.

În anul 1979 i se pune în scenă şi i se joacă la Teatrul Dramatic din Braşov, de către actorul George Gridănuşu piesa istorică: **tragicul domn, ion al cămilelor**, care se joacă, apoi, şi pe ruinele cetăţii de scaun de la Târgovişte. În scurt timp spectacolul este interzis.

I se publică postum de către scriitorul şi editorul Daniel Drăgan în editura Arania: **exclusiv tauri**, poem dramatic 1991; **nemuritorul în solitudine şi durerea**, roman 1995; **pygmalion şi alte poeme, 1996 şi forum traiani**, teatru 1998.

Scriitorul Daniel Drăgan în "cuvânt al editorului" la cartea "nemuritorul..." scrie "romanul...este o lucrare cu totul originală. Un astfel de roman nu s-a scris şi nici nu se va mai scrie niciodată....... Darie Magheru a scris pentru **sertarele** sale, astăzi doldora de manuscrise insuficient cercetate...."

Filozoful şi criticul Aurel Ion Brumaru îl numeşte pe Darie Magheru -"scriitor naţional" în prefaţa de la **"pygmalion"** propunându-şi să scrie o carte cu acest titlu.

Miruna Runcan încheie prefaţa de la **"forum traiani"...** "Fie ca de dincolo de nori, glasul de tunet al lui Darie Magheru să spargă lâncezeala şi autosuficienţa şi să afle, în sfârşit, acele recipiente de sânge şi lumină care să-l întrupeze pe măsură".

În anul 2001, tânăra profesoară şi talentata scriitoare braşoveană Mihaela Malea Stroe îţi ia cu notă maximă doctoratul **"Viaţa şi opera lui Darie Magheru"**. Teza de doctorat se publică tot la editura Arania în anul 2002: **"Darie Magheru. Trasee tragice de la Sisif la Pygmalion"** lucrare distinsă cu premiul Arania pentru cercetarea ştiinţifică în anul 2002.

Criticul literar Marian Popa recunoaşte că în prima ediţie a **"istoriei literarturii române"** l-a nedreptăţit pe Darie. După ce Daniel Drăgan îi trimite la Munchen toate cărţile lui Darie, acesta răspunde că a fost de-a dreptul fascinat de noutatea, originalitatea şi modernitatea scriitorului **Darie Magheru** şi că în ediţia a doua pe care o pregăteşte, Darie Magheru îşi va ocupa locul pe care îl merită, ca un mare scriitor nu numai european, ci al lumii.

În 25 octombrie 1983 Darie Magheru trece în eternitate poate ajutat sau poate de bună voie...

Prin strădania preotului Eugen Beleuţă, a scriitorului Doru Munteanu şi a artistului liric Ioan Popescu, din 25 august 2002 Darie Magheru este adus mai aproape de casa memorială, în curtea bisericii vechi "Adormirea Maicii Domnului" din Turcheş.

Din anul 1991 funcţionează **"Societatea de Literatură şi Artă Darie Magheru şi salonul literar" cu frecvenţă lunară în ultima vineri a fiecărei luni.**

Anul acesta, în 25 octombrie **va avea loc aniversarea a 80 de ani de la naşterea** lui şi comemorarea a 20 de ani de la trecerea în eternitate.

Serbările vor începe în Braşov, la Aşezământul Astra, în sala rectoratului, la biblioteca municipală, sala Baiulescu, la Teatrul Dramatic şi vor continua la casa memorială din Săcele, între 25 şi 30 octombrie.

Casei memoriale din Turcheş, care funcţionează neoficial din anul 1983 şi oficial din anul 1991 nu i-au trecut pragul decât foarte puţini oameni de cultură din localitate, cât despre oficialităţi .....nici atât!

Se pare că Darie Magheru face parte din categoria scriitorilor damnaţi chiar în propria lui urbe pe care a iubit-o şi în care a creat cea mai mare parte din nemuritoarele-i opere.

S-a uitat şi că elevul Aurel-Zaharia Moldoveanu declama de pe podiumul din faţa statuii din Cernatu de răsunau zările: "Ardealul" de Mircea Dem.Rădulescu, "Oltul" de Octaviam Goga şi "Toma Jalbă" de Nechifor Crainic.

Delegaţiile din Banatul Sârbesc, Basarabia sau Bucovina care ne vizitează Săcelele sunt îndreptate numai la Muzeul etnografic din Turcheş (care se află la doi paşi de Casa Memorială) ba chiar şi la discoteci dar ... la Casa Memorială a scriitorului nu se abat.

Darie Magheru, în copilărie era bătut de micii lui semeni că nu li se alătură la joacă. Astăzi, semenii mari îl pedepsesc mai rău ...

Sperăm că timpul, marele faur, va lucra şi pentru apele de la nemuritoarea moară a lui Magheru aşa cum tot el, timpul a lucrat şi pentru alţi mari scriitori români.

Darie Magheru n-a fost declarat nici măcar cetăţean de onoare al municipiului Săcele. Alţii, în viaţă fiind şi mult mai puţin importanţi decât el sunt investiţi cu acest titlu al localitiţilor unde se află încă în viaţă.

Poate, într-o zi îl vor face cetăţean de onoare americanii sau cine ştie ce alte neamuri îndepărtate care ştiu să recunoască valorile autentice.

Olga Lascu

N.R. Reproducerea titlurilor din articol corespunde cu ortografierea poetului.

https://biblioteca-digitala.ro / https://izvorulsacele.ro

TINERI REPORTERI SĂCELENI

AL DOILEA JURNAL DE CĂLĂTORIE

Binevenită şi salutară iniţiativa liceului "George Moroianu" din Săcele de a organiza, periodic, excursii in ţară şi peste hotare care, pe langă scopul turistic şi instructiv au darul de a crea noi prietenii şi posibilitatea de a ne cunoaste mai bine pe noi înşine.

Atmosfera din timpul călătoriilor devine destinsă, plăcută şi mai lejeră faţă din şcoală, fiind punctată de dialoguri amicale şi glume de tot soiul pe fondul unei veselii cvasigenerale. Acestea au fost premisele care ne-au însoţit la plecarea în a doua excursie, pentru mine, în străinătate, în ţara cu care avem atat de strânse legături de sânge, limbă şi cultură. Italia este una dintre ţările adoptive ale românilor care emigrează în Vest dar şi ale acelora care sunt în căutare de lucru sau suveniruri.

De cum depăşesti granita cu Ungaria şi te îndrepţi spre Austria şi Italia, devine sesizabil contrastul dintre Est, dominat de spiritul bizantino-balcanic şi Vest care, pentru unii dintre noi era ceva nou, deosebit Ne îndreptăm spre ţara care a fost clădită pe cultura, spiritualitatea, forţa şi măreţia Imperiului Roman ai căror urmaşi ne putem considera în bună măsură. Trecând peste harnicia şi curăţenia maghiara, disciplina, rigurozitea şi tenacitatea austriacă, am cunoscut caldura şi ospitalitatea tipic latină care ne caracterizeaza si pe noi, de altfel.

I-am cunoscut pe italieni la ei acasă şi seamănă mult cu cei pe care-i văzusem în filme sau în chip de turişti la noi, în Romania: volubili, dezinvolţi, vorbăreţi şi gălăgioşi, chipuri luminoase, parcă fără grija zilei de mâine, dar deosebit de atenţi şi respectuoşi faţă de străini. Voi menţiona, pe scurt, itinerariul excursiei pentru ca cititorul să-şi dea seama că am străbătut numai o parte a Italiei iar impresiile expuse se referă numai la ceea ce am vazut.

După intrarea prin Trieste am poposit la Veneţia, oraşul ridicat în mare, celebru prin canalele sale care sunt un fel de "străzi" pe care, în loc de maşini şi tramvaie, circulă anticele gondole şi bărci. Zona de referintă a oraşului "Piata San Marco" în centrul căreia se ridică basilica care poarta numele patronului orasului. Palatul Dogilor şi Domul Invalizilor sunt numai o parte din obiectivele turistice de mare atracţie. Prin bolta ascuţită a bisericii este utilizată arta vizuală pentru a inspira credinţa religioasă şi emoţiile spirituale. Măiestria meşterilor oferă sticlei de Murano forme şi culori de neînchipuit, în atelierele aparent modeste, creaţii artistice de originalitate care încântă privirea. Tot la Veneţia şi apoi la Roma şi Florenţa mi-am adus aminte de ceea ce văzusem în Grecia cu un an în urmă, un fapt inedit pentru noi, viaţa de noapte care începe de cu seară şi se termină abia în zori. Lume multă, italieni amestecaţi cu turisti în căutarea unui loc la o terasă sau pizzerie, multă zarvă, forfotă, vorbărie pe toate tonurile şi în toate limbile.

Traseul a urmat cursul Rimmini, San Marino, stătuleţul cu vreo patru mii de locuitori, care privit de la înaltimea celor trei turnuri pare o mica fortăreaţă medievală, celebru în lumea utomobilistică prin circuitul sau.

Ajunsi la Roma, prin Arezzo, seara târziu, am reuşit anevoios să găsim hotelul la care am fost găzduiţi două zile de-a dreptul de pomina. Simbol al Renaşterii Romane, reprezentată în bună măsură de Alberti, Bramante, Raffaello, Michelangelo şi mulţi alţi artişti, capitala Italiei ne-a copleşit prin mareţia sa, prin multitudinea de stiluri arhitectonice, edificiile milenare confirmându-ne înca o dată că romanii erau arhitecţi şi artişti desăvârşiţi.

Basilica San Pietro, Forumul Roman, Colosseumul, Arcul lui Constantin, Pantheonul, Columna lui Traian, Fantana celor patru râuri, Piaţa Veneţia cu mormântul lui Vittor Emanuelle al-II-lea, Piaţa Spaniei, Fântana Trevi din centrul Pietei Navonna, Castelul San Angelo şi enumerarea ar putea continua din abundenţă fără a păstra o anumită ordine, sunt arhicunoscute. Nu putem scrie aceste rânduri fără a le pomeni, macar. Ca de altfel şi vizita la Vatican, reşedinţa papilor şi centrul crestinismului înţesat de turişti din toată lumea, binecuvântaţi cu o zi mai devreme de venirea noastră de însuşi Papa.

Deşi nu era in programul excursiei, organizatorii au hotarat să nu ocolim Pisa, un oraş cu un farmec deosebit oferit de Piaţa Miracolelor cu Turnul Inclinat, Domul si Catredrala ridicata de Giovanni şi Nicola Pisano în amintirea luptelor împotriva Sarazinilor din Marea Tireniană.

"Leaganul Renasterii" sau "Atena Italiei" cum este cunoscuta Florenţa sau Firenze, cum spun italienii, cu îndepartatele sale origini etrusce, devine capitala Toscanei şi a artelor ai caror reprezentanţi de seamă: Dante Alighieri(cu a sa opera Divina Comedia sau Giotto, novator în pictură şi-au făcut simţită prezenţa încă din secolul al-XII-lea; familia de Medici a continuat tradiţia fiind protectoarea literaturii şi picturii: Botticelli, Lippi, Ghiriandaio), arhitecturii (Alberti,Michelozzo), sculpturii(Donatello).

Viaţa artistică a acelor vremuri a fost dominată de personalităţi marcante precum Machiavelli, Michelangelo, Leonardo şi Savanorola dar trebuie să-l pomenim si pe Lorenzo Magnificul care prin politica sa a încurajat şi favorizat artele şi artiştii. Printre punctele de mare atracţie ale acestui oraş, pe care am avut ocazia să le vizităm voi enumera pe cele mai reprezentative şi anume: Palatul Pitti, Domul, Baptisteriul, Palatul Vechi, Fântana lui Neptun, Logiga dei Lonzi, Palatul cu Galeriile Uffizi care adapostesc operele de arta ale lui Giotto, Carravagio, Leonardo da Vinci, Tizzian, Raffael, Durer, Rembrandt şi alţii.

Am traversat râul Arno pe Ponte Vechio(sau Podul Vechi), cel mai vechi pod al oraşului unde îşi făceau veacul tot felul de aşa zisi artisti, pictori amatori, actori de pantomimă, negustori de suveniruri care la apariţia carabinierilor îşi strângeau la repezeală produsele şi dispăreau rapid.

Ţara marilor artişti ai Renaşterii europene, şi nu numai, în care se împletesc, în modul cel mai armonios, stilurile clasice cu cele neoclasice sau moderne fac ca Italia sa fie foarte căutată, in toate anotimpurile de turişti din toate colţurile lumii.

Este patria culturii şi spiritualitaţii care plutesc în aer şi se simt la tot pasul dar şi a cantonetelor, a gondolelor, a fotbalului, a spaghetelor şi a pizzei care, între noi fie spus, sunt mai mult decât delicioase.

Se apropiau sărbătorile de Paşte şi gândul se îndrepta tot mai des către casă, la cei dragi care ne aşteptau nerabdatori.

În joia Paştelui ortodox am părăsit Florenţa cu destinaţia Viena, unde în cele câteva ore petrecute am putut vizita în treacat Catedrala Sfântul Ştefan şi Palatul Schonbrunn şi am văzut numai din afară clădirea Parlamentului, Palatul Belvedere şi statuia lui Johann Strauss. S-ar putea sa fiu subiectivă dar Viena nu m-a impresionat în mod deosebit aşa cum mă aşteptam poate şi din cauza oboselii sau a vremii nefavorabile.

Distanţa dintre noi şi casă se scurta cu fieare kilometru cu care înaintam spre Budapesta. Şi aici surpriza de proporţii. N-am putut să cred că e atât de frumoasă, mai ales seara, scăldată-n lumină, cu apele Dunării reflectând razele multicolore. Dar despre Viena şi Austria, Ungaria şi Budapesta voi scrie cu altă ocazie când le voi cunoaste mai bine.

Acum **acasa** era cuvântul de ordine, cel puţin al meu, să petrec sărbătorile de Paşti împreună cu cei dragi. În drum spre casă un alt gând de plecare se înfiripase în minte.

Beşleagă Alexandra- Ioana,
clasa a-X-a B

https://biblioteca-digitala.ro / https://izvorulsacele.ro

N.R.: Textele publicate la rubrica "OPINII" conțin părerile semnatarilor și nu angajează atitudinea redacției față de temele propuse sau opiniile autorilor

DESPĂRȚĂMÂNTUL ASTRA "FRAȚII POPEA" LA ÎNCEPUT DE DRUM

Opinii gândite cu respect pentru viața culturală săceleană

În repetate ocazii, ne-am exprimat convingerea că spiritul "Astrei", ca model de inspirație, organizare și de acțiune culturală, cu focalizare pe aspirații și interese comunitare românești curente și de perspectivă este, în condițiile realităților sociale actuale, un imperativ incontestabil. "Cultura, doar cultura declara profetic Al. Papiu Ilarian-1848- îi poate salva pe români"... Cultura în concepția amintitului cărturar era apreciată" scop spre a se transforma în sufletele românilor, mijloc și cale de unire pentru idealurile și aspirațiile lor.

Considerând promovarea în grad de "Despărțământ" a cercului Astra "Frații Popeea" Săcele

o onoare meritată, gândul ne poartă cu precădere la obligațiile astriștilor săceleni de azi de a păstra această onoare cu vrednicie. La început de drum, îi urăm succese și ne îngăduim să sugerăm, tânărului "Despărțământ" Săcelean, câteva sugestii pentru viitor.

Conceptul de asociație presupune că "Despărțământul" Săcelean este o "persoană juridică, a cărei coordonare, principial și legic, n-ar trebuie să fie decât una de echipă. Practicile care se îndepărtează de stilul conducerii de echipă conduc întotdeauna la destrămarea asociației.

Spiritul de echipă presupune consens al celor care compun bordul de orientare al instituției, dacă acel bord a fost ales de către asociație și constituit după criterii corect asociative.

Viața și acțiunile "Despărțământului" n-ar trebui să fie lăsate la voia hazardului, spontaneității ori inspirației și voluntarismului de moment ale unor oameni chiar cu bune intenții. Deciziile se hotărăsc prin consens de către bord cu convingerea că ele vor fi asimilate de către asociație.

Încrederea în structura organizatorică a "Astrei" a unor așa zise subdiviziuni cum este cea de "Despărțămînt" are un rol metodologic deosebit pentru viata asociației, conferind caracter de îndrumare metodică în sensul de a acorda independență nelimitată asociațiilor.

Asociațiile din medii diferite (orașe, sate, cartiere, instituții, intreprinderi) trebuie să-și organizeze și coordoneze activitățile potrivit specificului lor curent dar în consens cu idealurile și aspirațiile care îi conferă esențialitate "Astrei"

Bunăoară, Despărțământul Astra "Frații Popeea" se încorporeză în Astra națională,îi asimilează Statutul, îl face cunoscut aici pe plan local și prin consens se obligă să militeze pentru idealurile ei. Dar calitatea de "Despărțământ" îi conferă în același timp autoritate ca activitățile sale să fie potrivite, echilibrate, orientate spre aspirații locale, zonale și în funcție de resursele umane de care dispunem. Administrativ, Săcele este o comunitate urbană dar, datorită configurației teritoriale, este o localitate formată din sectoare (Baciu, Turcheș, Cernatu, Satulung, Gârcini) pe o distanță de mulți kilometri. Oamenii de aici, în existența lor istorică, și-au structurat forme de convețuire și institutii potrivite cu nevoile, dintre care enumărăm doar bisericile, casele de citire, primăriile de pe vremea celor șapte sate

Azi, Despărțământul Astra nu poate neglija această realitate a specificului Săcelean. Considerăm necesară o activitate Astra pe zone și una relativ centralizată, municipală, ambele asamblate ca o sinteză sistemică unitară ca funcționalitate. Bordul "central" al Despărțământului, cunoscător al "resureselor " locale, anticipează și lucrează, sugerăm după experiență și practică tradițională un calendar anual al Astrei, un fel de "foaie de parcurs" orientativă pentru zonă, cu repere sub formă de activități: concursuri, comemorări, competiții, simpozioane, festivaluri, zile ale culturii Săcelene. Acestea vor fi proiectate ca finalitate pentru anumite termene în timp, la care se vor confrunta și manifesta pentru evaluare și clasificare. Cele mai consistente ca valoare vor fi stimulate- evidențiate prin, diplome, premii, promovate în festivități locale, în ansambluri, emisiunii radio- tv, culegeri de creație, ș.a. Evident, vor fi stimulați instructorii și creatorii ca și competitorii.

Avem astfel de exemple concrete în trecutul Astrei chiar și în prezent. Asociația "Izvorul" din trecutul Săcelelor a funcționat cu rezultate remarcabile, cu deosebire în zona din Satulung. Adesea și-a extins aria de cuprindere și în celelalte sectoare ale Săcelelor. Probabil o va face și în viitor prin conlucrare și competiții în slujba progresului local cu alte segmente din municipiu.

Un excelent exemplu a fost acel lanț de manifestări cultural – artistice din februarie 2003: zilele liceului Victor Jinga și aniversarea a 80 de ani de activitate a "Izvorului". Excelent se pare că lucrează Despărțământul Astra "Timotei Cipariu" din Blaj care întrunește cercuri din multe localități rurale din zonă: Sâncel, Cetatea de Baltă, Panade, Jidvei, etc.

Experiența Blajului ar trebui consultată și înprumutate căile lor de viață și activitate Astra.

Aici la Săcele sugerăm să se

continuare in pag. urm.

https://biblioteca-digitala.ro / https://izvorulsacele.ro

continuare

constituie "cercuri" ale Despărțământului pe zone cu nuclee de coordonare și cu activități de educație, prin cultură permanentă.În Franța, de pildă o astfel de activitate este numită" Educație perișcolară".

Așa au fost aici la Săcele, odinioară, "casele de citire" care ne-au lăsat o frumoasă tradiție. Este necesar ca Despărțământul Astra să-și alcătuiască un calendar-program de activități specifice prin care să antreneze oamenii din cercurile zonale la comemorări, aniversări, simpozioane, competiții, cercuri, ansambluri, expoziții, conferințe, acțiuni nelimitate ca formă, dacă prin conținut nu depășesc aspirațiile comunitare ale Astrei.

Nendoielnic o astfel de acțiune pe părți și globalizată pe municipiu nu poate fi făcută de un om ori de câțiva oameni, oricât ar fi ei de providențiali, ci de echipe de specialiști care să lucreze asamblat pe structurile Astra, din care tinerii să nu lipsească fie pentru a aduce o infuzie de modernitate dar și de energie și vigoare.

Fără sprijinul masiv și direct al intelectualității tinere, Astra este sortită eșecului. Despărțământul, prin bordul său de conducere, trebuie să inițieze un cadru competițional local pentru a încuraja eforturile și talentele tinere.

Suntem adepții principiului prin care prioritatea priorităților în munca culturală dar și din alte ramuri este promovarea valorilor locale din cele mai diverse profesiuni ori sfere de preocupări ale oamenilor. Să fie încurajați în manifestări și creațiile culturale, artistice, sportive, științifice, expoziții, muzee și altele. Ne gândim de pildă la : Memorialul Ion Tocitu, la un concurs anual ori bianual de literatură pe vârste și teme, altul de creație tehnică, ingenioase și originale proiecte economice pentru uz global sau local, concursuri de muzică populară, modernă și altele. Cei care au văzut formația de copii din Raionul Criuleni-Basarabia n-ar dori oare să vadă asemenea formații de copii din Săcele ? Să le încurajăm, să le promovăm și în limita posibilităților să le stimulăm cu diplome, plachete, dacă fondurile bănești nu sunt suficiente. Se manifestă o tendință aici la noi, și pare-se că peste tot, să aducem cultură "de import":sculptori și pictori cu produse demne de laudă, oameni de știință cu faimă, uneori foarte costisitori, lucru pe care nu-l condamnăm, însă nu punem accentul suficient pe promovarea și încurajarea valorilor existente pe plan local. De ce să nu se facă acest lucru cu creatorii ca profesor inginer Suzana Metea, pasionată de pictura de icoane, sculptor cum este Valentin Munteanu, creatori de proză și poezie care publică în "Foaia pentru minte și suflet" editată de Biserica Sfinții Arhangheli? La casa memorială Darie Magheru din Turcheș se organizează în fiecare ultimă zi de vineri din lună o școală originală și totdeauna inedită de artă complexă – poezie, proză, muzică etc. Este un izvor de creație și bună dispoziție, dar creatorii și oaspeții Saceleni nu prea sunt prezenți. Profită de acest izvor de artă ploieșteni, brașoveni, alții care vin de pe lângă Rupea, Râșnov, Covasna....

În fine dar nu și ultimele dintre problemele Astrei și implicit ale culturii Săcelene se referă la afirmațiile cum că în acest domeniu se investesc părți însemnate din bugetul obștesc. Pentru învățământ bunăoară. Dar câți dintre cei care gospodăresc investițiile respective cântăresc cum se cuvine valoarea serviciilor prestate de școală? Dar "valoarea" altor așa-zise activități culturale cu influență formativă asupra Săcelenilor? Propunem celor care guvernează actul de cultură Săceleană să inițieze cîteva studii științifice cu dezbateri temeinice între factorii responsabili în acest domeniu.

Vom descifra acolo surprize! Despărțământul Astra ar avea ce lucra pe acest tărâm. Sunt și alte teme. De pildă aceea a unui complex cultural al municipiului Săcele. Antecesorii noștri au purtat o amplă dezbatere pe tema "Casei Naționale de Cultură" pentru cele sapte sate în paginile revistei "Plaiuri Săcelene" Concluzia lor a fost aceea de a fi amplasată în "Grădina Domnească", exact în zona actualului club Electroprecizia. Și noi considerăm că aici este locul cel mai potrivit pentru un astfel de edificiu cultural la Săcele. Predecesorii nu au avut atunci condiții materiale, timpul le-a fost "vrăjmaș" după 1940 și nu le-a mai permis să-și realizeze planul. Azi avem posibilități nebănuite de a face în această zonă un complex cultural care să fie renumit și cu care să ne mândrim. Gândul ne poartă la un complex din care să facă parte nu numai clubul ci și liceul din apropiere cu tot ce-i aparține, complexul sportiv, complexul cantină-restaurant, serviciile din policlinică etc. Toate acestea înmănuncheate într-o societate pe acțiuni și gospodărite cu rigoare pentru a fi utilizate profitabil. Pentru localnici, cât și pentru vizitatorii turiști aici s-ar putea desfășura nu numai spectacole ci și expoziții permanente,un muzeu contemporan, un club multifuncțional pentru vârstnici și multe alte servicii de cultură. Ar fi aici întradevăr o amplă arenă a spiritualității săcelene pentru care cărturarii săceleni de odinioară ne-ar mulțumi iar cei de azi, din multe localități din țară, ne-ar invidia .

Prof. Andronic Moldovan

https://biblioteca-digitala.ro / https://izvorulsacele.ro

PRIMĂRIA MUNICIPIULUI SĂCELE

Consiliul local a aprobat recent propunerea conducerii Primăriei privind programul de înfrumusețare a localității, un obiectiv ambițios, a cărui punere în aplicare a fost demarată încă din primăvara acestui an. Se are în vedere amenajarea de zone verzi pe câteva porțiuni ale Bulevardelor G. Moroianu și Brașovului în valoare de 700 milioane lei, zugrăvirea fațadelor unor clădiri, reorganizarea zonei centrale – str. A.I. Lapedatu, numai această ultimă acțiune costând aprox. 2 miliarde lei. Vor fi amenajate borduri, trotuare cu pavele colorate, intrarea în municipiu va fi semaforizată, facându-se reabilitarea și dotarea DN1A, precum și în cartierele Movilei, Ștefan cel Mare și Electroprecizia. Aceste lucrări depășesc 1 miliard de lei. Alte importante sume de bani sunt alocate pentru înființarea unui parc de agrement în cartierul Ștefan cel Mare. Pe de altă parte, gardurile metalice improvizate care există în cele trei cartiere de blocuri vor fi desființate, urmând să fie reamenajate și înființate locuri de joacă pentru copii. În ceea ce privește strict cartierul Electroprecizia, s-au făcut și vor continua lucrări de zugrăvire a fațadelor blocurilor și spațiilor comerciale. Tot aici vor fi amenajate și parcări auto. Parcul de agrement din zona Clubului Electroprecizia a fost reamenajat, urmând ca lucrările de înfrumusețare și dotare să fie continuate.

Alte lucrări au fost deja realizate, ca cele de tratament asfaltic pe DN1A, unele sunt în derulare, ca cele de înlocuire a conductelor de apă și asfaltarea străzilor din cartierul Electroprecizia și din celelalte cartiere ale municipiului; în total lucrările de reparare a străzilor ridicându-se la peste 4,5 miliarde lei.

Recurgând la datele statistice ale ultimului recensământ, radiografia statistică a municipiului Săcele se poate rezuma astfel: municipiul nostru are 30.400 locuitori, majoritatea lor (76%) fiind români, alături de ei ducându-și viața câteva mii de maghiari (aprox. 21%) și aproximativ 1000 de rromi (declarați). Suprafața totală a localității este de 32000 ha, din care 1950 ha intravilan, 20800 ha de pădure, 2500 ha arabil, diferența constituind-o suprafețele de pășuni și fâneață. În localitate își desfășoară activitatea peste 900 de agenți economici mici și mijlocii. Principalul agent economic este însă S.C. Electroprecizia S.A., unde lucrează 3250 salariați, uzina exportând motoare electrice și echipament electric auto în peste 40 de țări de pe toate continentele, în valoare de peste 2,5 milioane Euro lunar.

Horia Bârsan

HOTARÂRI ALE CONSILIULUI LOCAL

1. Hotarâre privind aprobarea criteriilor pentru atribuirea locuintelor pentru tineri si familii tinere, construite prin ANL în cartierul Ștefan cel Mare.
2. Hotarâre privind atribuirea de denumiri de strazi în zonele Poiana Angelescu, Ograda, Brădet.
3. Hotarâre privind aprobarea întocmirii studiului de fezabilitate "suplimentare debit de apă potabilă".
4. Hotarâre privind instituirea unei taxe de intervenție pentru echipa Salvamont.
5. Hotarâre privind aprobarea Nomenclatorului stradal al Municipiului Săcele.
6. Hotarâre privind aprobarea regulamentului de organizare și functionare a aparatului propriu al Consiliului Local.

https://biblioteca-digitala.ro / https://izvorulsacele.ro

Reportaj itinerant

VREREA LUI EMINESCU
– aureola identității românilor și prețuirea "palmelor bătătorite"

· Asociațiunea ASTRA îl cinstește, în fiecare an, pe Luceafărul poeziei românești în cadrul sărbătorii "Deniilor Eminesciene", la mijlocul lui iunie.

· Bustul lui Eminescu înnobilează Parcul "Electroprecizia" din municipiul Săcele.

· La frații noștri din localitatea COȘTEI (Voivodina-Serbia), ASTRA ROMÂNĂ supraviețuiește ocrotită de duhul Poetului național dar și de munca asiduă și binecuvântată a românilor din Banatul sârbesc.

13 iunie 2003. Zi toridă a începutului de vară cum aveau să fie multe altele în acest an marcat de-o cumplită secetă.

La invitația Primăriei Săcele, a S.C. Electroprecizia și a Despărțământului ASTRA "Frații Popeea", o delegație a ASTREI ieșene, la care s-au adăugat și câțiva oaspeți din R. Moldova și Ucraina, ne-a onorat cu prezența la ceremonia de dezvelire a bustului lui Mihai Eminescu, operă a sculptorului bucureștean Dumitru Passima, prezent și domnia sa la inaugurare.

Ora 16^{00} – În Parcul "Electroprecizia", modernizat prin strădania municipalității, un număr apreciabil de săceleni și-au dat întâlnire la acest eveniment de excepție.

Sunt prezente, ca de obicei, personalități județene și locale. Iese în evidență faptul că ideea amplasării monumentului lui Eminescu la Săcele este și o premieră absolută în județul Brașov. Probabil exemplul va fi urmat. După cuvântul primarului municipiului, se oficiază slujba religioasă de sfințire, după care are loc dezvelirea bustului. Se rostesc scurte alocuțiuni. Chipurile emoționate ale celor prezenți sunt mărturii suficiente ale unității de cuget și simțire românească tocmai aici, la Săcelele Brașovului, unde este un loc magnific pentru români, deoarece luminile Răsăritului își dau mâna cu luminile Apusului (spre care privește de fapt și bustul lui Eminescu) slăvind geniul românesc întruchipat mesianic de excepționala gândire socială și politică a lui Eminescu, cel care afirma cu luciditate într-un articol apărut în ziarul "Timpul", la 16 aprilie 1888, că "... Sământa din care a răsărit acest popor e nobilă și poporul nu va pieri decât atunci când românii vor uita noblețea seminței lor". La Săcele sunt numeroase și apreciate mărturii ale permanenței noastre identitare. Se pare că oamenii locului au fost ocrotiți de Dumnezeu deoarece s-au logodit, la umbră de cetină, cu cinstea și hărnicia. Ei au cultivat trainice tradiții generatoare de progres și bunăstare.

Dacă în vechime, localnicii își măsurau traiul prin tulburătoarea experiență a păstoritului transhumant sau prin cultura destoinică a pământurilor, în vremurile mai apropiate de noi, industria modernă a dăruit plaiurilor săcelene o binefăcătoare zână protectoare ce s-a chemat "Electroprecizia", firmă recunoscută atât în țară, cât mai ales pe multe alte meridiane ale lumii, ocazie fericită de a ne reaminti din nou de ceea ce susținea Eminescu: "Cuprinsul civilizației nu se realizează decât prin muncă... Nu există nici libertate, nici cultură fără muncă...", că, spunea în continuare Poetul, "Munca este legea lumii moderne..." și este necesar "... ca toate aptitudinile fizice și morale ale omului să se dezvolte printr-o muncă inteligentă și combinată...".

Ne face plăcere să reproducem un fragment dintr-o scrisoare de felicitare pe care am primit-o din partea Despărțământului "M. Kogălniceanu" de la Iași: "... văd îndeosebi, spune doamna președinte, cum încă se dezvelește bustul poetului, acolo la Săcele, în nemuritoarea voastră Transilvanie. Aud cum cântă corul religios de la Săcele. E, într-adevăr un fapt nemaipomenit, un sentiment care ne înveșnicește și ne răsplătește strădania de a păstra neștirbită înveșnicirea lui Eminescu".

Inițiativa culturală a săcelenilor, încheiată printr-un apreciat spectacol și un festin de zile mari, a marcat o profundă stare de spirit menită a permanetiza, în centrul Țării tuturor românilor, trăirea mândriei și păstrării nealterate a identității noastre naționale, astăzi când procesul de accelerată mondializare și de integrare a valorilor spirituale și materiale nu trebuie văzut, sau măcar conceput, drept un tăvălug care trece și ucide sau înăbușă frumusețea specifică a visurilor, năzuințelor și tradițiilor comune românilor de pretutindeni.

14 iunie 2003. Plecăm, împreună cu ieșenii, basarabenii și bucovinenii la invitația ASTREI ROMÂNE din Coștei (Serbia), cu sprijinul hotărâtor al conducerii S.C. Electroprecizia S.A. (de atâtea ori valorosul nostru sponsor și prieten al acțiunilor ASTREI) să ducem salutul nostru frățesc și sprijinul moral prin "Horele înfrățirii" chemate a-i prinde pe românii din afara fruntariilor sub emblema celei de-a IX-a ediții a "Deniilor Eminesciene".

Căldură aproape insuportabilă. La aceeași cotă se ridică însă și trăirile noastre interioare.

La Timișoara, nici un semn palpabil al evocării lui Eminescu. De ce oare?! Misterul se lasă greu a fi lămurit. Cine știe?

Ajungem la punctul de frontieră Stara-Moravița. Personalul de aici e tânăr și manierat. Se ivesc probleme. Cineva vrea ("intenționează" ?!) să ne întoarcă acasă

continuare in pag. urm.

https://biblioteca-digitala.ro / https://izvorulsacele.ro

continuare

contrazicând nevolnic şi obraznic deviza Deniilor din acest an: "Fie vremea bună, rea / Mie-mi curge Dunărea,...". Avem probleme cu unele persoane care n-au asupră-le ... paşaportul! Nu pot trece. Logic. Intempestiv apare o "dacie" gri din care descinde "precipitat" un "domn" măsliniu şi impertinent (A.Ş.) depinzând, zice-se, de ...cultura arădeană(?!). Se agită, nu ştim ce vrea, ne hărţuieşte. Ne poartă de grijă?! De unde, până unde?! Trecem totuşi prin vamă, după ce "reglementăm" surprizele neplăcute.

La sârbi, funcţionari sobri, profesionişti. Ne minunăm cât de "vesele" sunt câmpurile cultivate cu porumb şi floarea-soarelui pe timp de secetă generalizată. Care o fi secretul? Cineva şopteşte: "Ei, irigaţiile!" Oare, numai atât? Ne vom dumiri curând. Intrăm, cu emoţie, în comuna din Voivodina inscripţionată unilingv KUSTILI (adică COŞTEI) Aşezarea din Voivodina e o localitate vestită, veche de câteva sute de ani, locuită neîntrerupt de români, vreo 500 şi ceva de familii (2 familii de unguri şi nici una de sârbi).

În centru o primire oficială de zile mari. Fanfara, bine pusă la punct, ne întâmpină într-un ceremonial marcat de sinceră şi aleasă ospeţie. Ne îmbrăţişăm la întâmplare cu persoane necunoscute dar deosebit de atrăgătoare şi apropiate. Feţe arse de soarele holdelor bogate, inclusiv cea a tânărului preot ortodox care ne invită familiar în impunătorul lăcaş, o adevărată catedrală-bastion ocrotită în circumferinţa vastei cupole de tricolorul românesc. Sunt multe mâini bătătorite de muncă. Ne dumirim, descoperind cel de-al doilea "secret" al câmpurilor "vesele" pe care le-am străbătut în vecinătatea Coşteiului.

Îl cunoaştem pe dl. Ion Gaşpăr, preşedintele ASTREI ROMÂNE din Serbia şi Muntenegru, pe medicul locului, pe primar, pe mulţi oameni aşezaţi care ne înconjoară cu atâtea prietenie. În privirile lor citeşti încă odată adevărurile pe care le afirma Eminescu: "Liber nu e decât omul care trăieşte din munca productivă a mâinilor sale. Numai acela e în stare de a proba binele unde-l vede şi munca temeinică."

Suntem repartizaţi pe la gazde. Ce gospodării înfloritoare, ce familii unite! Împreună cu dl. consilier Ştefan Durbalău nimerim la dl. Ion Jencea, epitropul bisericii şi unul dintre primii doi gospodari ai satului. Se mândreşte c-a stat, ca chelner, vreo 25 de ani în Elveţia, pe vremea lui Tito. Se vede. Confort şi prosperitate. Idei limpezi şi moralitate desăvârşită.

Spectacolul Ansamblului ASTRA de la Săcele, care ne însoţeşte, începe pe la ora 22^{00} şi adună, practic, întreaga obşte reprezentată proporţional pe categorii de vârstă. Sunt mulţi copii. Aflăm că, ora târzie e aici normală deoarece ..." oamenii şi muierile lucră vara de la răsăritul soarelui şi până la apusul lui" Desigur, la câmp.

Sala Căminului Cultural geme de lume. Pe scenă urcă reprezentanta administraţiei locale, o foarte tânără doamnă, Jovica, care rosteşte o singură frază în limba sârbo-croată. Sună plăcut dar nimeni nu traduce. Probabil, a fost un salut de bun venit. Răspundem şi noi cu aceeaşi amabilitate. Spectacolul debutează cu o doină de la Săcele interpretată cu mult talent şi suflet românesc de taragotistul nostru, dl. Remus Vârtan. Câteva dansuri ardeleneşti şi cântece de pe întreg pământul românesc.

Artiştii noştri sunt totuşi marcaţi de oboseala drumului şi de căldura sufocantă. Aplauze frenetice. Se leagă prietenii. Costumele dansatorilor săceleni dau un farmec deosebit întâlnirii cu bănăţenii de la Coştei. Între timp "culturnicul" arădean "însărcinat" (de cine?) să ne găzduiască (?!!) se poartă brutal cu unele membre ale delegaţiei, dovedind fisuri grave în educaţie, dar mai ales în codul manierelor elegante faţă de doamne! Are ce are cu ASTRA ... şi pace!

Ne întoarcem la gazda noastră. Suntem încântaţi să purtăm discuţii care se prelungesc până pe la 2-3 din noapte. Gazda, pe la acele ore scăldate de lumina unei nopţi cu lună plină, ne arată îmbelşugata-i fermă. Am sentimentul că particip la finalul poveştii "Punguţa cu doi bani" Atâtea orătănii la care se adaugă şi maşini, utilaje agricole cu care "nea Ion-elveţianul" îşi lucrează holdele şi-şi ţine aproape familia. Se pregăteşte de nunta nepotului. Îi urăm "casă de piatră". Ne spune, cu un aer de înţelepciune, că sunt cinci reguli ce trebuie păstrate cu sfinţenie pentru ca omul să poată ajunge la prosperitate. Luăm luare-aminte: "Fiecare să-şi păstreze naţia şi credinţa în care s-a născut, să nu-şi părăsească definitiv locul de baştină, să fie sincer, să nu bea peste măsură şi să strângă banii." A doua zi e marea sărbătoare a Rusaliilor. Nu pot închide ochii cu toate că patul e curat şi confortabil. Sunt surescitat şi mă gândesc la reuşita vizitei delegaţiei săcelene la Coştei, satul cu aşa de minunaţi români din fosta Jugoslavie.

15 iunie 2003. În zori se mătură la poartă. Obicei străbun. Bat clopotele. Gospodarii întâmpină Rusaliile. La ora 9^{30} e primit, cu alese onoruri, P.S. Daniil Partoşanu, episcop-vicar al Episcopiei ortodoxe a românilor (vreo 34.000 de suflete) din Serbia-Muntenegru, cu sediul în oraşul Vârşeţ. Aflăm, uşor surprinşi, că Patriarhia Ortodoxă de la Belgrad nu-l recunoaşte pe prelatul român dar îi tolerează prezenţa în ţinutul Voivodinei.

Părintele episcop e un bărbat impozant, între două vârste, deosebit de plăcut şi deschis dialogului. Noi, săcelenii, ne detaşăm oarecum de ceilalţi participanţi la serbarea de la Coştei închinată marelui Eminescu în zi de Pogorâre a Sfântului Duh. N-am venit cu mâna goală cum se spune. Donăm copiilor de la Şcoala Generală "CORIOLAN DOBAN" (un tânăr de numai 17 ani, care se pregătea să devină învăţător, omorât în chinuri groaznice, în timpul războiului al doilea mondial, pentru "vina" de a fi luptat în vestitele formaţii de partizani ale sârbilor) exemplare din operele lui M. Eminescu, în valoare de 1 milion de lei, sumă obţinută din partea unui sponsor de la Săcele. De asemenea, oferim simbolic câteva cărţi şi reviste pentru Biblioteca Episcopiei românilor ortodocşi de la Vârşeţ. Asistăm la un TEDEUM prin care se sfinţeşte bustul lui Eminescu, operă diferită ca expresie, a aceluiaşi Dumitru Passima. Femeile (muierile) de la Coştei nu prea sunt bisericoase. În schimb oamenii (bărbaţii) lor au un cor minunat care trezeşte respect şi admiraţie din partea noastră.

Despărţirea de locuitorii Coşteiului românesc din Voivodina este plină de emoţie. "Horele înfrăţirii" şi cele două busturi ale protectorului nostru comun, Eminescu, vor suda în viitor idealurile şi dorurile noastre comune, izvodind trăinicie la românii de pretutindeni care se caută la praznice păzindu-şi identitatea lor spirituală.

Prof. Liviu Dârjan

https://biblioteca-digitala.ro / https://izvorulsacele.ro

ELECTROPRECIZIA S.A. – O FIRMĂ DE TOP

Organizat de Camera de Comerț și Industrie Brașov, preocupată permanent de promovarea și sprijinirea agenților economici, Topul Național al Firmelor, faza județeană, ajuns la ediția a X-a, a constituit un mijloc eficient de a face cunoscute pe plan intern și internațional firmele brașovene care au obținut rezultate deosebite în activitatea desfășurată.

Menționăm cu mândrie că societatea noastră a fost răsplătită cu acest prilej cu trei distincții care recunosc valoarea activității depuse de colectivul de angajați în anul 2002:

"Locul I la categoria Întreprinderi foarte mari din industria de echipamente electrice și optice"

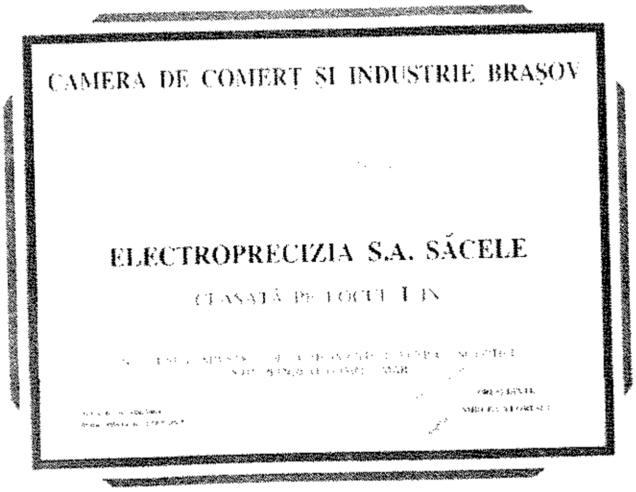

"Diploma pentru producătorii și prestatorii de servicii cu rezultate deosebite la export"

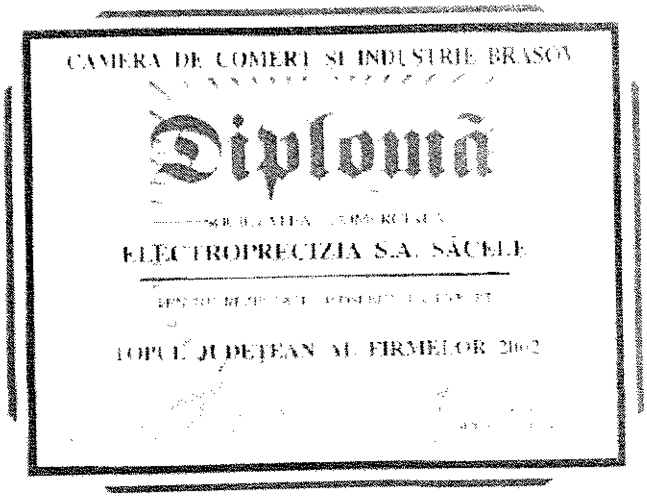

"Diploma de excelență pentru societăți clasate șapte ani consecutiv pe locul I".

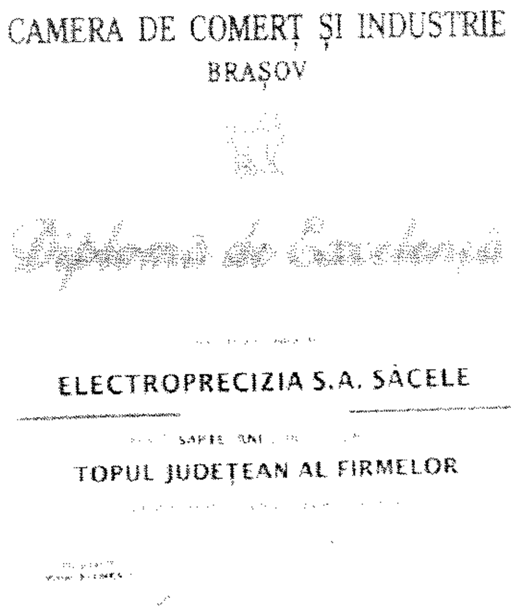

Criteriile de grupare au fost în funcție de domeniul de activitate, mărimea intreprinderii, iar indicatorii de eficiență (cu pondere diferită) s-au referit la rata profitului curent, productivitatea firmei, efortul de dezvoltare, cifra de afaceri, profit brut din exploatare și veniturile din export.

Meritul societății noastre, care a obținut, așa cum am mai spus, trei nominalizări este cu atât mai mare cu cât la întocmirea clasamentului acestei ediții a topului au participat 15.374 societăți comerciale și organizații cooperatiste, dintre care, după aplicarea criteriilor eliminatorii au fost selecționate 1.798 firme, conform metodologiei, 356 dintre acestea fiind clasate în top. De altfel, firmele laureate la faza județeană vor participa și la Topul Național al Firmelor.

Avem ferma convingere că rezultatele bune obținute de Electroprecizia S.A. în anul 2002 vor fi confirmate și ridicate la un nivel superior în acest an. De altfel, în primele 9 luni din 2003, societatea noastră a exportat deja produse în valoare totală de 18 milioane Euro, egalând întregul export al anului 2002, lunile iunie și septembrie, când s-au realizat 2,5 milioane de Euro, respectiv 2,8 milioane Euro sunt luni de top în ceea ce privește exportul societății. Tot în această perioadă s-a reușit realizarea lunară a peste 60.000 motoare electrice și a crescut producția de demaroare la peste 20.000 bucăți, ceea ce constituie realizări deosebit de importante.

Pentru perioada următoare, societatea noastră și-a propus ca principal obiectiv menținerea trendului crescător al producției realizate în condiții de calitate și eficiență ireproșabile. Perpectiva creșterii cu câteva zeci de mii a numărului de motoare fabricate pe relațiile Spania, Germania, Elveția, Egipt și a realizării a peste 100.000 demaroare pentru un important producător de autoturisme, ne dă certitudinea că și în viitor ELECTROPRECIZIA S.A. va fi o firmă de top atât la nivel județean cât și național.

Ing. Claudiu Roșculeț
Președinte Director General
Electroprecizia S.A.

https://biblioteca-digitala.ro / https://izvorulsacele.ro

INFORMATIZAREA BIBLIOTECII GRUPULUI ŞCOLAR DE CONSTRUCŢII DIN SĂCELE

Lumea modernă, care ne izbeşte şi ne uimeşte în acelaşi timp, s-a dovedit a fi de neconceput fără informatizare. Acest cuvânt "informatizare" care sperie în general bibliotecarii tineri sau mai puţin tineri, sigur este un mijloc mai eficient şi mai rapid de stocare şi de căutare a informaţiei. Este un fapt dovedit de marile biblioteci din ţară, care au reuşit să intre pe noua poartă pe care scrie cu litere mari: SCHIMBARE

Ne punem firesc întrebarea: oare bibliotecile mici, de tipul bibliotecii şcolare, pot să urnească "pietrele de moară" ale vechiului, alăturându-se surorilor mai mari, pe acest drum al informatizării?

Răspunsul va trebui să fie categoric ... da! ..., pentru că "biblioteca viitorului va fi informatizată, ori nu va fi deloc...".

Se mai poate pune, de asemenea firesc, o altă întrebare: oare acum când tehnica informatizării a început să se instaleze confortabil în teritoriile destinate cărţii, biblioteca şi bibliotecarul sunt ameninţaţi?

Nu...!, pentru că informatizarea nu înseamnă (deocamdată) sfârşitul cărţii şi ... atunci nici al bibliotecii. Aceasta va rămâne, dar va trebui să se adapteze la noile tehnologii pentru a ţine pasul timpurilor. Importanţa pe care o are nu se va diminua! Poate chiar că va reuşi să umanizeze această eră digitală, îndreptând societatea informaţională spre una educaţională.

Bibliotecarului ce i se cere mai nou?

I se cere să creeze o nouă bibliotecă şi să-şi orienteze întreaga activitate spre colectarea, organizarea şi prelucrarea de informaţii electronice. Încet, încet... el va deveni un intermediar între utilizator şi document, un butonator şi un cunoscător de coduri. Un lucru este cert: ca şi până acum eforturile sale vor rămâne neştiute în spatele succesului elevului, profesorului sau al oricărui alt utilizator...aceasta este cu totul o altă poveste...

Iată care ar putea fi câteva din întrebările pe care şi le pune bibliotecarul hotărât să primească această provocare. Dacă te-ai hotărât să informatizezi biblioteca şcolii tale înarmează-te cu răbdare şi cu voinţă! Dar pentru acest lucru nu-ţi este de ajuns dorinţa de a face ceva nou, ci ai nevoie de două componente majore: calculatorul, care... costă, şi software (programul pentru calculator). Dar să ştiţi că nimeni din şcoala în care funcţionezi nu-ţi va spune: "acesta este calculatorul d-stră... Folosiţi-l!"

Calculatorul aflat în biblioteca şcolii noastre a fost obţinut dintr-o sponsorizare venită din partea managerului celei mai puternice societăţi comerciale din oraş, de la Dl. Ing. C. Roşculeţ, Preşedinte Director General al SC Electroprecizia SA, care a urmărit la postul de televiziune local o mică piesă de teatru jucată pe scena sălii festive a Liceului de Construcţii de elevii clasei a XI-a. Pentru că bibliotecarul regizor a fost acela care a pus în scenă piesa de teatru, clasa a fost stimulată cu calculatorul care a ajuns la bibliotecă. Două trepte fuseseră urcate: dorinţa de a informatiza biblioteca şi calculatorul primit. Urma o altă etapă şi cea mai importantă, achiziţionarea de software specializat, componentă cheie în procesul de informatizare. Rezolvarea a venit tot din interiorul şcolii.

Un tânăr profesor de matematică, Ciprian Satala, a construit acest program. Au urmat apoi discuţiile îndelungi între bibliotecar şi informatician. Bibliotecarul a început să înveţe noţiuni de informatică, iar informaticianul să studieze cărţi de biblioteconomie. Aşa s-a născut programul de informatizare al bibliotecii Grupului de Construcţii Montaj Săcele. Acest program este uşor de folosit, modul de utilizare al cataloagelor electronice se învaţă repede, pentru că, pe ecranul calculatorului se pot citi mesaje de îndrumare. Este special conceput pentru a fi simplu de utilizat şi eficient. Programul cuprinde: modulul de catalogare, "inima" sistemului, modulul de evidenţă, modulul de circulaţie. Catalogarea este componenta programului prin care informaţiile de descriere sunt introduse în computer devenind disponibile întregului sistem. Descrierea se referă la completarea informaţiilor: registru inventar, nr. inventar, autor, titlu, editura, loc editură, an apariţie, preţ, C.Z.U., data intrării cărţii, loc în raft, introducere de note despre carte. În acest mod fiecare titlu introdus devine disponibil în toate cataloagele electronice: catalogul alfabetic, catalogul sistematic, catalogul de titluri, registru inventar, carte veche, catalogul de noutăţi.

Deoarece utilizatorul este principalul beneficiar al bibliotecii, programul conţine un modul ce permite investigarea cataloagelor electronice de către elevi. Acest modul a fost construit cu o atenţie deosebită pentru a putea fi folosit de persoane ce nu au luat niciodată contact cu calculatorul.

S-a realizat legarea lui la calculatoarele din cabinetul de informatică, unde elevul poate să urmărească pe ecran întreg fondul de carte al bibliotecii. Căutările pot fi făcute după următoarele criterii: titlu, cuvânt din titlu, autor, subiect. Popularizarea în rândul elevilor a programului de căutare (căutare avansată) a cărţilor se realizează săptămânal de bibliotecar şi de profesorii de informatică. Metoda de utilizare a programului constă în selectarea informaţiei care interesează, metoda care permite unui cititor ce nu ştie exact de la început ce caută (o situaţie destul de frecventă) să regăsească informaţia dorită, pur şi simplu "jucându-se" cu calculatorul.

Modulul de evidenţă permite gestionarea automată a numerelor de inventar, gestionarea de intrări şi ieşiri. Pentru utilizarea acestui modul este necesar cel mai mic efort, faţă de celelalte module, iar rezultatele sunt de un real sprijin pentru timpul bibliotecarului.

Componenta circulaţie, destinaţia activităţii de împrumut, permite înscrierea de cititori şi desigur, operaţiuni specifice acestei activităţi: împrumut, reînnoire, descărcare. Pe baza acestor operaţiuni se pot realiza statistici, indicatori de activitate.

Pe viitor se urmăreşte ca pe pagina de Internet a şcolii să apară publicat întreg fondul de carte al bibliotecii, astfel încât cititorii să poată consulta colecţiile informatizate de acasă. Un alt proiect în curs de realizare (proiect condus de Casa Corpului Didactic Braşov) este cel al legării în reţea a tuturor bibliotecilor din judeţ, pentru ca fiecare cititor să găsească rapid orice carte doreşte din stocurile existente.

În cadrul acestei prezentări am încercat să evidenţiez avantajele acestei operaţiuni, precum şi modul în care face faţă problemelor actuale o bibliotecă şcolară informatizată.

Bibliotecar Maria Beşchea

Grup Şcolar Ind. Construcţii Montaj Săcele

https://biblioteca-digitala.ro / https://izvorulsacele.ro

ROMÂNIA CURATA - ECOTURISM

CONSIDERATII DESPRE NECESITATEA OCROTIRII NATURII, *BOGĂŢIE INESTIMABILĂ A SĂCELELOR*

Aşezarea municipiului Săcele, într-o zonă ce cuprinde o largă paletă de forme de relief, face ca zestrea vegetală, aflată în hotarele sale, să fie deosebit de variată, cuprinzând plante, dar mai ales flori, aflate pe lista speciilor rare şi ocrotite, şi care ar fi pricina de mândrie pentru foarte multe aşezări din ţară şi din străinătate.

O mulţime de specii vegetale aflate pe plaiurile săcelelor sunt menţionate în cataloagele botanice europene, unde au primit menţiunea de **"plante ocrotite"**.

Astfel, multe plante ce fac parte din categoria "**monumente ale naturii"** sunt cantonate în mai multe locaţii, din care se pot enumera: Valea si Vâlcelul Dracului, Valea Tărlungului, Valea Gârcinului, lazurile (fineţele) de pe "picioarele" masivelor Vaida, Ciucaş şi Piatra Mare, golurile alpine ale Ciucaşului şi Pietrii Mari. Din lungul şir al plantelor trebuie să subliniem existenţa unei mari varietăţi de orhidee, cum ar fi;

PAPUCUL DOAMNEI

cea mai frumoasă şi mai rară orhidee din ţară;

apoi orhideea parfumată,

SÂNGELE VOINICULUI sau **POROJNICUL DE MUNTE**

care smălţuieşte pajiştile alpine.

Pădurea de la poalele Pietrii Mari adăposteşte **TISA** ce face parte alături de **ZADA** şi **JNEAPAN** din familia coniferelor, de asemenea ocrotite.

În zona înaltă a Ciucaşului şi a Pietrii Mari se află: **FLOAREA DE COLŢ**, **GHINTURA GALBENĂ** şi neasemuita **IEDERA ALBĂ**.

Pe pantele însorite ale muntelui Vaida, începutul verii surprinde covoarele aurii ale **BULBUCILOR**, iar culmile se înroşesc de focul **SMIRDARULUI**.

În văile umede putem surprinde majestuoasa **ANGELICA**, iar miezul verii poleieşte crăpăturile stâncilor cu albul **GAROFIŢEI ÎNSPICATE** şi le stropeşte cu albastrul **OCHILOR ŞARPELUI DE STÂNCĂ** şi al **CLOPOŢELULUI TRANSILVAN**.

Nu mai este nevoie, cred, să subliniem importanţa protecţiei mediului, ca problemă majoră în preocupările O.N.U., UNESCO, etc., dar merită să amintim preocuparea pentru conservarea pajiştilor şi păşunilor, de la noi, încă din vremuri străvechi, prin "legi" intrate în "obiceiul pământului" cum erau "**braniştile**" (*suprafeţe de teren, împădurite, rezervate, în care nimeni nu avea voie să taie lemne, să cosească fânul, să pască vitele, să vâneze, să prindă peşte fără înţelegerea prealabila cu stăpânul*)

Se constată, cu tristeţe, că astăzi, nici unei legi nu i se mai acordă importanţă, altfel cum am motiva distrugerea vegetaţiei alpine, a **ienupărului** în speţă, prin defrişări şi foc atît în Piatra Mare cît şi în Ciucaş, mai ales de către ciobani, fapt ce are un impact direct asupra rezervei de apă, ştiut fiind faptul că asocierea jnepenisurilor, afinetelor si muşchiului în golul alpin, menţin umezeala precum un gigantic rezervor, făcând ca izvoarele din zonă să aibă debit în tot cursul anului. Întrucât bazinul râului Tărlung constituie şi principala sursă de apă a municipiilor Săcele şi Braşov, comunităţile acestor localităţi sunt chemate să vegheze şi să preîntâmpine toate încercările de agresare a mediului, la timp şi cît mai energic cu putinţă. Mai ales în condiţiile în care se doreşte şi dezvoltarea turismului, care ar putea include, tocmai, valorificarea acestui tezaur, pus cu atâta generozitate, de către natură, la dispoziţia noastră, NATURĂ căreia îi acordăm atît de puţin respect.

Beniamin Boceanu

https://biblioteca-digitala.ro / https://izvorulsacele.ro

SPORT SĂCELEAN

FOTBAL SENIORI

Asa cum consemnam în numarul precedent al revistei, Precizia Sacele a promovat în Divizia B, editia 2003-2004.

S-au disputat pâna în prezent mai multe etape, echipa noastra având evolutii datatoare de sperante.

Cu o noua conducere tehnica, asigurata de catre tânarul tehnician Bona Daniel, secondat de Bilivolschi Florin si cu un lot în care au fost transferati fotbalisti cu experienta precum Petrus, Benciu, Sala, Cojocaru, Aboaica, Tigaeru debutul a avut loc acasa in compania formatiei Gloria Buzau. S-au întâlnit o noua promovata, Precizia, cu câstigatoarea seriei din campionatul trecut, participanta la barajul pentru divizia A, Gloria Buzau.

Sub tracul începutului de campionat, în proces de omogenizare, echipa a jucat bine însa asa cum spunea reputatul antrenor prof. Mircea Radulescu, prezent la meci, „ aveti o echipa buna, mai trebuie sa si marcati goluri“. Si golurile au venit...

În etapa a II-a, jucând în deplasare Precizia a câstigat cu un neverosimil 3-0 cu Metalul Plopeni, scorul ne mai având nevoie de comentarii.

Sa pomenim totusi marcatorii: Sala, Harap si Coteanu.

În cadrul etapei a III-a, din 6 septembrie, echipa C.S.M. Medgidia a înscris un gol imparabil, la începutul primei reprize, surprinzând pe toata lumea, dupa care a urmat efortul încununat de succes al echipei noastre care a reusit sa egaleze prin Nistoroschi, tot el fiind în repriza a II-a autorul golului victoriei printr-o executie tehnica deosebita. Scor final 2-1 pentru Precizia.

În data de 09 septembrie 2003, la sediul F.C. Precizia Sacele, dl Sipos Ioan, director sportiv ne-a spus urmatoarele:

„ S-a terminat contractul antrenorului Rosu Virgil, drept pentru care a fost promovat de la copii si juniori antrenorul Bona Daniel. Cu acordul conducerii administrative si a antrenorului au fost transferati la echipa jucatori cu experienta, care au întarit lotul, astfel încât sa fie îndeplinit obiectivul de a ramâne în Divizia B, fara nici un fel de emotii “.

Am avut apoi curiozitatea de a afla cu ce gânduri a pornit la drum si doreste sa pregateasca echipa Bona Daniel, precum si urmatoarele date personale pe care ni le-a prezentat.Nascut la Hunedoara, a jucat fotbal în echipele de copii si tineret ale Corvinului. Ajuns la Miercurea Ciuc pentru satisfacerea stagiului militar a continuat sa joace fotbal, dar a si absolvit, ca subinginer, sectia TCM a Universitatii Transilvania Brasov. În 1993 a fost jucator la Tractorul Brasov sub bagheta lui Gherghe, apoi în perioada 1994-1996 la Metrom avându-i antrenori pe G.Stan, G.Moldovan si Bajko. Din 1996 pâna în 1999 a fost component al echipei Precizia Sacele, pentru ca apoi sa se ocupe pâna în aceasta vara de echipele de copii si juniori ale Preciziei . A absolvit în 2001 Scoala Nationala de Antrenori, condusa de prof. M.Radulescu, având categoria a III-a. Este casatorit si are o fetita de 5 ani.

Bona Daniel: - „Desi oamenii de bine, sa le spun asa, din lumea fotbalului, mi-au prezis dupa ce am acceptat sa preiau echipa un viitor sumbru pe banca Preciziei, am încredere în echipa si în conducere. Am pornit cu marele avantaj al cunoasterii lotului de baza si a infrastructurii clubului cu ambitia, dorinta, de a face performanta si de a învata în continuu. Multumesc conducerii clubului si întreprinderii pentru încrederea acordata.

Achizitiile facute se încadreaza la ceea ce trebuie echipei si modului meu de a forma echipa, fapt care se vede în evolutia de pâna acum a echipei.

Consider ca jucam în cea mai echilibrata serie din B. Oricine poate sa câstige la oricine, pe orice teren. Începutul bun de campionat nu trebuie sa ne ameteasca, ci trebuie confirmat; trebuie sa ramânem aceeasi echipa modesta si disciplinata, numai astfel vom putea aduna puncte. Daca la ora meciului jucatorii nu sunt pregatiti la toate capitolele, fizic, tehnic, tactic, se poate pierde jocul si toate aceste lucruri vreau sa le constientizeze si jucatorii Preciziei.

Consider cu sansele cele mai mari de a promova în Divizia A, în ordinea aceasta, echipele din Onesti, Braila, Iasi “ .

FOTBAL JUNIORI

Despre echipele de copii si juniori ne-a prezentat câteva date Ursut Nicolae, antrenorul uneia dintre grupe.

Sunt în activitate 3 grupe, respectiv juniorii

A- nascuti în 1985-1986, antrenati de Latcu Gheorghe

B- nascuti în 1987-1988, antrenati de Ursut Nicolae

C- nascuti în 1989-1990, antrenati de Bilivolschi F.

Juniorii A si B se afla în plina desfasurare a returului Campionatului National-seria XVII-a, pâna în prezent disputându-se 7 etape, cu meciuri în cuplaj. Seriile celor 2 grupe de juniori sunt formate din echipe din judetele Brasov si Sibiu.

Juniorii C participa la competitia organizata de Asociatia Judeteana de Fotbal Brasov.

Odata cu începerea anului scolar va începe si selectia la grupa de vârsta a copiilor nascuti în 1991.

SOFT BALL

Dl prof.Bilan Florin ne-a furnizat urmatoarele informatii referitoare la sportivele de la Sacele pe care le antreneaza ca sectie a C.S.S.Brasovia.

Bilan Florin: - „ În aceasta vara am participat, cu ajutorul sponsorilor si a parintilor, la un turneu la Parma în Italia, cu 2 grupe de vârsta 10-12 ani respectiv 12-15 ani, unde am ocupat locurile V din 7 echipe, respectiv VII din 11 echipe.

Ne pregatim pentru a ne deplasa la Gura Humorului pentru desfasurarea returului, în perioada 20-21 septembrie, cu participarea a 6 echipe la grupa de vârsta de 11-14 ani. Turul a avut loc la Brasov.

În pesrspectiva dorim sa participam la Campionatul European 2004, care va avea loc la Collechio-Italia”.

Sing. Zangor Lucian

https://biblioteca-digitala.ro / https://izvorulsacele.ro

TABEL NOMINAL

cu membrii cotizanţi ai Asociaţiei cultural sportive "Izvorul" - trim. III 2003

1	Munteanu Gheorghe	470.000
2	Costea Dumitru	300.000
3	Filipescu Dan	200.000
4	Roşculeţ Claudiu	200.000
5	Săcelean Adrian	200.000
6	Zavarache Constantin	200.000
7	Tudose Aurel	125.000
8	Ardeleanu Stelian	100.000
9	Bodeanu Gheorghe	100.000
10	Cârsteanu Şerban	100.000
11	Csere Gavrilă	100.000
12	Dobrinaş Mihai	100.000
13	Dogaru Aurel	100.000
14	Gheorghiţă Mutu P.	100.000
15	Ionas Andrei	100.000
16	Lala Elena	100.000
17	Laţa Ioan	100.000
18	Laţa Vasile	100.000
19	Lungu Constantin	100.000
20	Pană Aurel (Belgia)	100.000
21	Parea Alexandru	100.000
22	Sălişteanu Vasile	100.000
23	Şimon Robert	100.000
24	Taraş Răzvan	100.000
25	Ivan Gheorghe	85.000
26	Băieşu Florin	75.000
27	Bârsan Horia	75.000
28	Eftimie Ioan	75.000
29	Lupu Ştefan	60.000
30	Median Susana	60.000
31	Median Valer	60.000
32	Avasilichioaie Ioan	50.000
33	Banciu Gheorghe	50.000
34	Banciu Neculai	50.000
35	Bărbat Claudiu	50.000
36	Barbu Nicolae	50.000
37	Beşchea Ioan	50.000
38	Besoiu Marian	50.000
39	Bobeş Gabriel	50.000
40	Bobeş Gheorghe	50.000
41	Bobeş Ioan	50.000
42	Bobeş Ovidiu	50.000
43	Boboc Gheorghe	50.000
44	Bogeanu Alexandru	50.000
45	Bratosin Canu Raluca	50.000
46	Bratosin Sanda	50.000
47	Butu Traian	50.000
48	Cojocneanu Olimpia	50.000
49	Coliban Nicolae	50.000
50	Comşa Eugen	50.000
51	Cornea Ion	50.000
52	Crăciunescu Virgil	50.000
53	Dobrin Ioan	50.000
54	Drăghici Valentin	50.000
55	Durbălău Ştefan	50.000
56	Ene Gheorghe	50.000
57	Fătu Paul	50.000
58	Ghinescu Horia	50.000
59	Gîrceag Viorel	50.000
60	Ionel Adrian	50.000
61	Jinga Victor	50.000
62	Matepiuc Daniela	50.000
63	Mitrea Gheorghe	50.000
64	Molnar Cornel	50.000
65	Moraru Florin	50.000
66	Moşoiu Alin	50.000
67	Munteanu Nicolae	50.000
68	Munteanu Şt. (Sibiu)	50.000
69	Năpăruş Camelia	50.000
70	Nechifor Septimiu	50.000
71	Nicolescu Alexandru	50.000
72	Niculescu Gheorghe	50.000
73	Paraipan Gheorghe	50.000
74	Perciog Gelu	50.000
75	Popa Virgil	50.000
76	Popescu Constantin	50.000
77	Popescu Ilie	50.000
78	Pr. Luca Nicolae	50.000
79	Pr. Voinea Ioan	50.000
80	Rîşnoveanu Paul	50.000
81	Robu Adrian	50.000
82	Şerbănuţ Ioan	50.000
83	Ştefănescu Dan	50.000
84	Tamaş Adrian	50.000
85	Taraş Ion	50.000
86	Taraş Mircea	50.000
87	Teacş Mihai	50.000
88	Teşileanu B. Barbu	50.000
89	Tomos I. Maria	50.000
90	Vereş Mihai	50.000
91	Zbarcea Maria	50.000
92	Băncilă Bebe	40.000
93	Crişan Emil	40.000
94	Imre Gabor	40.000
95	Nechifor Constantin	40.000
96	Primăvăruş Victor	40.000
97	Stroe Emil	40.000
98	Taraş Octavian	40.000
99	Florescu Gheorghe	35.000
100	Bălan Cătălin	30.000
101	Balica Maria	30.000
102	Bîja Ileana	30.000
103	Bobancu Şerban	30.000
104	Butu Mihai	30.000
105	Caian Pandrea A.	30.000
106	Ciorolanu Aurelia	30.000
107	Diaconescu Adrian	30.000
108	Dima Marcel	30.000
109	Dincă Constantin	30.000
110	Donciu Ciprian	30.000
111	Ghiuţă Benone	30.000
112	Gologan Dan	30.000
113	Gomolea Dumitru	30.000
114	Jerău Gheorghe	30.000
115	Kapui Elisabeta	30.000
116	Kristaly Edit	30.000
117	Lăcătuş Mariana	30.000
118	Metea Suzana	30.000
119	Muscă Nicuşor	30.000
120	Pantazică Adriana	30.000
121	Păsărică Claudiu	30.000
122	Peter Sara	30.000
123	Petrea Ştefan	30.000
124	Rîşnoveanu Ştefan	30.000
125	Stoian Emilia	30.000
126	Stoicescu Nicolae	30.000
127	Teşileanu Costin	30.000
128	Vlad Adriana	30.000
129	Zaharescu Marius	30.000
130	Zangor Lucian	30.000
131	Alexandrescu Emil	25.000
132	Alexandru Ion	25.000
133	Andronic Maria	25.000
134	Badea Mircea	25.000
135	Băieşu Roxana	25.000
136	Bălan Nicolae	25.000
137	Balint Iuliu	25.000
138	Barbu Mircea	25.000
139	Barbu Petre	25.000
140	Barna Ioan	25.000
141	Bârsan Nicoleta	25.000
142	Beciu Ioan	25.000
143	Beşchea Florin	25.000
144	Bilan Florin	25.000
145	Bobeş Haricleea	25.000
146	Bucelea Victor	25.000
147	Calinic Puiu	25.000
148	Ciubotaru Sergiu	25.000
149	Ciulu Mircea V.	25.000
150	Costea Vasile	25.000
151	Daneş Dumitru	25.000
152	Dinu Popa	25.000
153	Dîrjan Liviu	25.000
154	Dovâncă Marcel	25.000
155	Drăgan Mircea	25.000
156	Drăgan Petre	25.000
157	Drăghici Aurel	25.000
158	Eftimie Viorica	25.000
159	Filip Livia	25.000
160	Filipescu Gheorghe	25.000
161	Filipescu Octavian	25.000
162	Fodor Levente	25.000
163	Gălăţeanu Virgil	25.000
164	Georgescu Ioan	25.000
165	Ghia Petre	25.000
166	Ghia Roxana	25.000
167	Ghişoiu Dorin	25.000
168	Gologan Ion	25.000
169	Hausler Anca	25.000
170	Ionas Hajnalka	25.000
171	Ivan Adrian	25.000
172	Ivan Daniel	25.000
173	Jinga Romulus	25.000
174	Lăzărescu Elena	25.000
175	Leb Mircea	25.000
176	Lupu Nicolae	25.000
177	Manea Gheorghe	25.000
178	Mazăre Traian	25.000
179	Median Dan	25.000
180	Median Gheorghe	25.000
181	Median Traian	25.000
182	Milu Cornel	25.000
183	Modest Zamfir	25.000
184	Mogoş Ghe. Lucian	25.000
185	Moroianu Cantor E.	25.000
186	Moroianu Gheorghe	25.000
187	Munteanu Mihail	25.000
188	Munteanu Mircea	25.000
189	Munteanu Vasile	25.000
190	Necula Dan	25.000
191	Nicoară Cristian	25.000
192	Nicoară Florin	25.000
193	Niţescu Adrian	25.000
194	Ocneanu Dorel	25.000
195	Oncioiu Maria	25.000
196	Oşlobanu Dan	25.000
197	Pascu Liviu	25.000
198	Petruţiu Emil	25.000
199	Poenaru Nicolae	25.000
200	Popescu Mihai	25.000
201	Posedaru C-tin	25.000
202	Pr. Beleuţă Eugen	25.000
203	Prundeanu Liliana	25.000
204	Purcăroiu Nicolae	25.000
205	Roşculeţ Abigail	25.000
206	Roşculeţ Mirela	25.000
207	Rus Ionel	25.000
208	Sârbu Corneliu	25.000
209	Şipoş Ioan	25.000
210	Sorban Ştefan	25.000
211	Spîrchez Viorel	25.000
212	Spiru Gheorghe	25.000
213	Stanciu Gheorghe	25.000
214	Ştefan Remus	25.000
215	Tătărescu Basil	25.000
216	Teodorescu Nicolae	25.000
217	Teşileanu Emil	25.000
218	Tiucă Adriana	25.000
219	Udrescu Lorica	25.000
220	Vamoş Aurelia	25.000
221	Vlad Ioan	25.000
222	Voinea Dumitru	25.000
223	Zamfir Bogdan	25.000
224	Zamfir Dan	25.000
225	Zamfir Radu	25.000
226	Avram Vasile	20.000
227	Bărbat Gheorghe	20.000
228	Beşchea Dan	20.000
229	Boberschi Dan	20.000
230	Bucurenciu Ana	20.000
231	Caloinescu Ioan	20.000
232	Comşa Traian	20.000
233	Cosma Maria Teod.	20.000
234	Csabai Georgeta	20.000
235	Dolea Emilia	20.000
236	Eftimie Verginia	20.000
237	Frăţilă Gheorghe	20.000
238	Gomolea D. Jr.	20.000
239	Ionescu Nicolae	20.000
240	Iordache Dumitru	20.000
241	Istudor Camelia	20.000
242	Itu Vichente	20.000
243	Kucera Simina	20.000
244	Lăzurcă Dumitru	20.000
245	Munteanu Dan	20.000
246	Munteanu Gheorghe	20.000
247	Neacşu Lucian	20.000
248	Ocneanu Luca	20.000
249	Oprea Ovidiu	20.000
250	Păiş Ioan	20.000
251	Pari Iuliu	20.000
252	Pelin Matei Alina	20.000
253	Poaşcă Gheorghe	20.000
254	Popescu Nechita	20.000
255	Popovici Maria	20.000
256	Radu Ramon	20.000
257	Răglean Floarea	20.000
258	Raţă Mihai	20.000
259	Sabo Viorica	20.000
260	Şeitan Mircea	20.000
261	Şendruc Maria	20.000
262	Şerbănescu Adrian	20.000
263	Şerbu Adrian	20.000
264	Şerbu Iulian	20.000
265	Stamate Gheorghe	20.000
266	Stanciu Vasile	20.000
267	Szasz-Sebeşi Paul	20.000
268	Tăbăraş Anca	20.000
269	Tocitu Viorel	20.000
270	Turoţi Ioan	20.000
271	Ulea Angela	20.000

continuare

https://biblioteca-digitala.ro / https://izvorulsacele.ro

continuare

272 Ursu Maria 20.000
273 Ursu Nicolae 20.000
274 Ursuţ Gabriel 20.000
275 Arion Mircea 15.000
276 Bălan Corneliu 15.000
277 Bucurenciu Alex. 15.000
278 Bucurenciu Geta 15.000
279 Chiţac Geta 15.000
280 Ciobanu Gabriela 15.000
281 Coman Jan 15.000
282 Comşa Fulga Stelian 15.000
283 Dîrjan Ştefan 15.000
284 Dragomir Dănuţ 15.000
285 Ionescu Aurora 15.000
286 Ionescu Gheorghe N. 15.000
287 Ioni Ştefan 15.000
288 Lencuţa Cristina 15.000
289 Măcelaru Ioan 15.000
290 Mircioiu Lucian 15.000
291 Mircioiu Sebastian 15.000
292 Moldovan Andronic 15.000
293 Moraru Mircea 15.000
294 Moraru Victor 15.000
295 Nagy Stefan 15.000
296 Orjan Ioan 15.000
297 Sarafie Ioan 15.000
298 Spătariu Maria 15.000
299 Taflan Dumitru 15.000
300 Trandafir Marius 15.000
301 Trandafir Vasile 15.000
302 Vârva Florin 15.000
303 Vasilache Gheorghe 15.000
304 Vlad I. Adriana 15.000
305 Vlad Mircea 15.000
306 Acsinte Petre 10.000
307 Albuleţ Victor 10.000
308 Andrei Sorin 10.000
309 Andrişi Monica Fl. 10.000
310 Bandi Şeitan Maria 10.000
311 Bârsan Teodor 10.000
312 Boboia Gheorghe 10.000
313 Boghe Viorel 10.000
314 Brătianu Gheorghe 10.000
315 Bratoveanu Vali 10.000
316 Bulat Elena 10.000
317 Bulat Florentin 10.000
318 Butu Elena 10.000
319 Butu Ioan 10.000
320 Carpin Victor 10.000
321 Cârstea Gheorghe 10.000
322 Casapu Ştefan 10.000
323 Cenuşe Ioan 10.000
324 Cernău Eugen 10.000
325 Clinciu Nicolae 10.000
326 Codreanu Elena 10.000
327 Comeş Tiberiu 10.000
328 Copăcel Vasile 10.000
329 Coşerea Vasile 10.000
330 Costea Ştefan 10.000
331 Cozma Corneliu 10.000
332 Drăgoescu Valer 10.000
332 Filip Anca 10.000
333 Florescu Marian 10.000
334 Fulga Nicolae 10.000
335 Gîdea Aurel 10.000
336 Giurgiu Camelia 10.000
337 Godeanu Roxana 10.000
338 Gologan Gelu 10.000
339 Gonţeanu Mihail 10.000
340 Guiu Ştefan 10.000
341 Iacob Ciprian 10.000
342 Jinga Gheorghe 10.000
343 Leşescu Mihai 10.000
344 Lupu Florica 10.000
345 Manciu Ioan 10.000
346 Măţărea Ovidiu 10.000
347 Miloiu Mirela 10.000
348 Munteanu Valentin 10.000
349 Nanciu Maria 10.000
350 Niculescu Nicolae 10.000
351 Niţescu Ion 10.000
352 Onacă Dan 10.000
353 Onacă Vasile 10.000
354 Onica Ioan 10.000
355 Orez Ioan 10.000
356 Panaete Ioan 10.000
357 Pasăre Adrian 10.000
358 Pencu Haralambie 10.000
359 Perciog Constantin 10.000
360 Poenaru Ovidiu 10.000
361 Prosan Nicolae 10.000
362 Rotboşan Dionisie 10.000
363 Scripcaru Bogdănel 10.000
364 Şeitan Adrian 10.000
365 Şerban Corneliu 10.000
366 Şerbănuţ Flaviu 10.000
367 Simion Adriana 10.000
368 Stanciu Ioan 10.000
369 Stancu Ion 10.000
370 Taflan Elena 10.000
371 Tătaru Iuliana 10.000
372 Zangor Nicolae 10.000
373 Zangor Traian 10.000

SPRE ŞTIINŢĂ

Materialele primite la redacţie nu se înapoiază.
Articolele privitoare la Săcele, Tărlungeni, Zizin şi Purcăreni au prioritate.

Materialele ce se doresc a fi prezentate în coloanele revistei, precum şi alte informaţii despre revistă şi asociaţia cultural-sportivă "Izvorul", pot fi obţinute de la:
Ing. Taraş Octavian - str. G.Moroianu, nr. 361, Săcele

Ing. Roşculeţ Claudiu - str. G.Moroianu, nr. 353, Săcele

Coloanele revistei rămân deschise tuturor acelora care, prin articolele lor, înţeleg să contribuie la cunoaşterea şi progresul acestor meleaguri.

REDACŢIA

COLECTIVUL DE REDACŢIE

ing. ROŞCULEŢ CLAUDIU
ing. TARAŞ OCTAVIAN, IOAN EFTIMIE
ec. MILU ALEXANDRESCU, ing. DAN ZAMFIR,
prof. NICOLAE MUNTEANU,
ADRIANA VLAD, ing. HORIA BÂRSAN

https://biblioteca-digitala.ro / https://izvorulsacele.ro